

POMURSKI VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 3. APRILA 1958
Leto X — Štev. 13 Cena din 10.—

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

Ob volitvah delavskih svetov INICIATIVA, DOSLEDNOST IN POMOČ

V soboški, kakor tudi v vseh ostalih občinah dobro potekajo priprave za volitve novih delavskih svetov. Februarja je bila v Soboti razširjena seja občinskega sindikalnega sveta, na kateri so bili prisotni med drugimi tudi predsedniki in tajniki sindikalnih podružnic, sekretarji osnovnih organizacij ZK, predsedniki delavskih svetov in upravnih odborov. Na seji so razpravljali o volitvah delavskih svetov in pri tem poudarili, da je treba za predvolilne sestanke kolektivov pripraviti izčrpne gospodarske analize.

Kot kažejo priprave na volitve, bodo predvolilni sestanki zelo pestri, saj bodo predmet razprav predvsem nekatera najbolj aktualna vprašanja, kot so premijski in tarifni pravilni-

ki, nadure, odnosi v kolektivih itd. Glede na ta vprašanja kažejo člani sindikata veliko zanimanje za referat predsednika Republiškega odbora zveze sindikatov tov. Staneta Kavčiča in pismo Centralnega komiteja ZKJ, prav tako pa se zanimajo

samoupravljanja. Vzrokov za to je več. Največkrat se tako delavski svet kot sindikat nista mogla otresti avtoritativnosti uprave podjetij. Če je že sindikat dal povod za dobronamerne akcije, pri dokazovanju pravilnosti svojega stališča ni uspel, ker so bili protidokazi uprave podjetij enostranski ali celo demagoški, vendar prikazano zakoniti.

Da bi bili novoizvoljeni delavski sveti kos svojim nalogom, pripravljajo komisija za družbeno upravljanje pri OO SZDL skupno s komisijo za družbeno upravljanje pri OO SZDL Ma-

zonske delavce v Petrovcih, Mačkovcih in na Tišini. Kljub temu, da udeležba v vseh krajih ni bila najbolj zadovoljiva, so delavci izrazili željo, naj bi priredili še več takih razgovorov.

Ob realni oceni dosedanje aktivnosti delavskih svetov in s tem v zvezi sindikata je treba upoštevati tudi pomoč vodstev podjetij tem organom pri njihovem delovanju; ta pomoč naj se ne omeji samo na poudarjanje: — imate vse zakonske osnove, da se samoupravljanje v gospodarskih organizacijah dobro razvija — konkretna pomoč pri delu pa izzvani v popolnoma drugačnem tonu.

PRED PRVO SEJO ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE ČETRTEGA SKLICA

Zvezna ljudska skupščina tretjega sklica je ob koncu svojega štiriletnega dela uzakonila orslo uredb in drugih predpisov iz premoženjskega in gospodarskega prava, da bi tako pripomogla k nadaljnji stabilizaciji premoženjskih in gospodarskih odnosov v našem družbenem sistemu. Zvezna ljudska skupščina četrtega sklica pa čaka nalogo, da pripravi zakonske predpise, ki bodo izpopolnili naš pravn sistem posod tam, kjer so v njem še praznine. Zvezna skupščina bo tudi morala izpopolniti posamezne zakone, ki niso dovolj usklajeni z našimi novimi družbenimi odnosi.

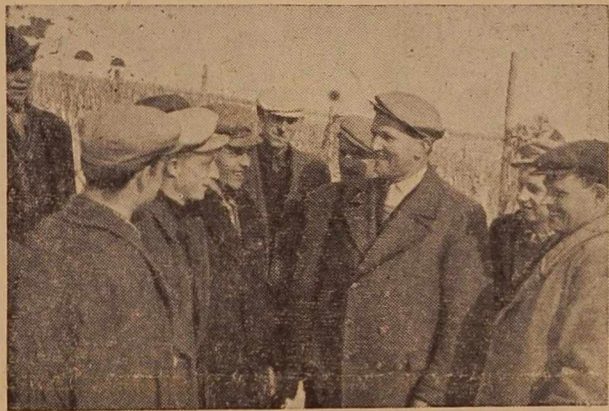
Med prvimi osnutki zakonov, o katerih bodo razpravljali pristojni skupščinski odbori, je zakonski osnutek o lastnini posameznih delov zgradb, o poslovnih prostorih in stanovanjskih zadrugah. Ta zakonski osnutek naj bi skupno z že proučenimi osnutki o upravljanju stanovanjskih hiš in stanovanjskih skupnosti, kakor tudi z načrtom zakona o financiranju stanovanjske izgradnje, ki bodo verjetno med prvimi predloženi skupščini, uredil vsa vprašanja lastninskih odnosov in hkrati naj bi vzpodbujal osebnostne in družbene koristnike k ustvarjanju materialne osnove za hitrejšo stanovanjsko izgradnjo.

V pripravi so dalje zakonski osnutki o projektiranju in gradnji, o obligacijah, o povračilu škode, dalje osnutek zakona, ki naj bi poenotil zakone o krajevnem samoupravljanju. Poleg teh je v pripravi osnutek zakona o družbenem upravljanju in statusu javnih služb, kakor tudi osnutki zakonov o investicijskem programu, organizaciji kmetijske službe, o urbanističnih in regionalnih planiranjih, o konkurzu gospodarskih organizacij in o likvidacijah kmetijskih zadrug.

Razen tega bo treba izdelati posebne zakonske osnutke o premoženjskih odnosih o gospodarskih organizacijah, in sicer poseben zakon o zemlji, zlasti obdelovalni zemlji, ki bi urejal pravno stanje in družbenogospodarske odnose. Ta zakon in zakon o družbeno gospodarski ureditvi države in pravicah državljanov bo nadomestil dele ustave iz leta 1946. V tej zvezi je treba omeniti tudi potrebo po izdelavi zakona o ustavnih sodiščih. Revidirati pa bo osekakor treba tudi sedanji zakon o prekrških.

Kakor vidimo, čaka Zvezna ljudska skupščina četrtega sklica poleg drugih nalog že v samem začetku tudi obsežno delo na področju zakonodaje.

Ioan Kreft

Člani delavskega sveta VG Kapela v razgovoru pred sejo

tudi za nekatera vprašanja širšega značaja kot so: razvoj komunne, preskrba prebivalstva, urejanje nekaterih komunalnih objektov, cene itd.

Kljub temu, da je sindikat prevzel iniciativo pri pripravi volitve delavskih svetov, to so potrdile dosedanje razprave o kandidatih za delavske svete, je mogoče na splošno ugotoviti, da sindikalne podružnice v dosedanjih mandatni dobi delavskih svetov niso dovolj dosledno sodelovale z organi delavskega

ribor štirinajststodnevni seminar za člane delavskih svetov. Podjetja so obljubila za tečaj materialno pomoč. Tega seminarja naj bi se udeležilo iz Pomurja okrog 100 ljudi.

Sindikalni svet v Soboti bo poleg tega štirinajststodnevni seminarja priredil še krajši tečaj za predsednike in tajnike sindikalnih podružnic in predseidneke delavskih svetov. Podobne seminarje je priredil občinski sindikalni svet tudi za se-

NA PRVEM MESTU:

SKRIB ZA VADITELJE

Zadnjo soboto je bil občni zbor Okrajne zveze društev »Partizane Pomurja. Razen zastopnikov dvanajstih društev so se zboru udeležili tudi tov. Savnik in Hojkar kot zastopnika republiške zveze, tov. Ros kot zastopnik OK ZKS, predstavniki Ljudske prosvete, LMS, gasilcev in ostali.

V obširnih poročilih, ki so jih na občnem zboru prebrali tov. Velnar, Flegar, Lajščak in drugi, so bili opisani uspehi in težave pri delovanju društev »Partizane. Domala vsa društva so lepo napredovala, kar še posebej velja za društva v Soboti, Ljutomeru, Radgoni, Cankovi, Lendavi in Apačah. V Veliki Polani so lani ustanovili novo društvo, pri Gradu pa se nameravajo priključiti ljudsko-prosvetnemu društvu.

Okrajna zveza je opravila veliko delo kljub razmeroma skromnim finančnim sredstvom: udeležba domača vseh društev na festivalu telesne kulture v Ljubljani in udeležba na gimnastični tekmovalni v lahko-atletskih, športnih in drugih panogah po društvih, okoliših in v okrajnem merilu so bila lani množična, takorekoč rekordna, tako po številu prireditve kot številu nastopajočih. Tudi za vzgojo kadra so skrbeli. Uspešno so priredili več tečajev, zlasti po sektorjih.

Tudi v prihodnosti bodo vzgoji vadijskega kadra posvečali posebno skrb. ObLO zelo neenakomerno skrbijo za društva. Ponekod je razumevanje, drugod pa so društva zabeležila lepe uspehe samo z velikim idealizmom in požrtvovalnostjo društvenih vodstev in članstva, čeprav sicer ob veliki gmotni revščini.

Letos ob veliki telesno-vzgojna manifestacija ob proslavi 90-letnice

Prvega slovenskega tabora v Ljutomeru. Večji telovadni nastopi bodo tudi sektorjih.

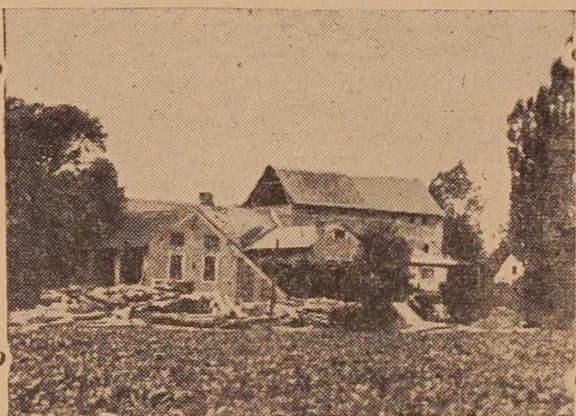
Okrajna zveza ima precej dolgo, prav tako so zadovoljna tudi

nekatera društva. Na zboru niso mogli izglasovati letnega proračuna, ker je v nasprotju z letnim delovnim programom in so letos zelo omejene možnosti za delovanje okrajne zveze. Vsekakor bodo društva s svojimi akademijami, nastopi in drugimi prireditvami tudi letos dokazala, da zaslužijo primerno družbeno podporo.

Partizanski Cezanjevci ob 14. obletnici

srca za partizane, v nemška koncentracijska taborišča, v celice smrti.

Partizanski Cezanjevci so se že dostojno oddolžili svojim padlim junakom. V kraju in

Ribičev mlin v Cezanjevcih — prizorišče streljanja 25 talcev

okolici je bilo odkritih več spominskih plošč — med drugimi tudi na rojstni hiši narodnega heroja Janeza Kavčiča-Nandeta na Desnjaku, in Janku Ribiču v Cezanjevcih, lani so odkrili spomenik 25 talcem pri Ribičevem mlinu, v načrtu pa imajo še odkritje skupne spominske plošče, na kateri bodo vklesana imena vseh padlih borcev za svobodo.

5. in 6. april je po vsej pravici, ki je zapisana s krkvo v zgodovini NOB teh krajev, lokalni praznik Cezanjevec. Letos ga bodo prebivalci proslavljali že četrto; ne samo z obujanjem spominov na prehojeno partizansko pot in žrtve, marveč tudi v znamenju uspehov in pridobitev, ki so jih skovali s svojim delom v povojnih letih, v znamenju novih načrtov za prihodnost.

S.F.

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Bonska odločitev

Zahodnonemški kancler dr. Adenauer je po 38-urni žolčni razpravi v zahodnonemškem parlamentu dosegel, da so poslanci kljub ostrim protestom opozicije izglasovali oborožitev zahodnonemške armade z atomskim orožjem. Socialni demokrati in svobodni demokrati so napovedali nadaljevanje borbe, ki bi naj onemogočila izvedbo tega nevarnega načrta. V svetu so ta sklep zahodnonemškega parlamenta sprejeli z veliko zaskrbljenostjo, saj je Nemčija že tolikokrat terorizirala svoje sosedje. Kdo zagotavlja evropskim narodom, da se prav v tej Nemčiji, oboroženi z atomskim orožjem, ne bo našel novi »führer«, ki bi želel razširiti nemške meje in priboriti svojemu ljudstvu večji »živiljski prostor«? Američani in drugi zahodni zavezniki so pozabili, da so Nemci v drugi svetovni vojni prizadeli svobodoljubnemu človeštvu ogromno gorja. Oborožitev nemške armade z atomskim orožjem je povzročila val protestov po Nemčiji. Zahodnodemokratska stranka je že zahtevala sestavo nove vlade, ki bi odklonila načrte o oborožitvi armade z atomskim orožjem in osredotočila svoje napore k pogajanju o miru za vso Nemčijo in popuščanju napetosti v Evropi. V deklaraciji stranke je rečeno, da Adenauerjeva vlada na volitvah 15. septembra 1957 ni dobila pooblastila za atomsko oborožitev V Hamburgu so študentje organizirali »tihe demonstracije« proti oborožitvi z atomskim orožjem. V povorki so nosili velike letake proti Adenauerjevi politiki. Proti istim načrtom je protestiralo v skupni resoluciji tudi tisoč hamburških zdravnikov. V Frankfurtu so predstavniki 12 visokih šol in univerz, ki štejejo 48.000 članov, podprli tako imenovano študentsko »frankfurtsko deklaracijo«, ki zahteva ustavitev vseh poskusov z nuklearnim orožjem, prepoved atomskega orožja in splošno nadzorstvo nad oborožitvijo. Oborožitev armade z atomskim orožjem je obsodil tudi kongres svobodnodemokratske stranke, ki je dva dni zasedal v Düsseldorfu. Delegati kongresa so prav posebej obtožili kanclerja Adenauerja in obrambnega ministra Straussa, da poskušata Zahodno Nemčijo spremeniti v klerikalno-fašistično državo.

Odločitev nemškega parlamenta je bila sprejeta v trenutku, ko so naporu vseh državljanov sveta osredotočeni na sklicanje konference na najbližji ravni in na reševanje spornih problemov z miroljubnimi sredstvi. Zahodnonemška vlada je pa tokrat pokazala, da ji ni mar za glas lastnega ljudstva, ki zahteva preključno odločitev. Kljub temu pa bodo nemški strategji oborožili svojo armado z atomskim orožjem in ustvarili novo žarišče latentne vojne nevarnosti.

Ormož ima spet okrajno sodišče

Na otvoritveni svečanosti je govoril dr. Teodor Tominšek, sekretar Državnega sekretariata za pravosodno upravo LRS — Sodišče je pričelo delovati s 1. aprilom.

Minulo nedeljo je bila v prostorih okrajnega sodišča v Ormožu otvoritvena svečanost, na kateri je govoril dr. Teodor Tominšek, sekretar Državnega sekretariata za pravosodno upravo LRS. Tov. Tominšek je uvo doma naglasil, da je novo sodišče v Ormožu nadaljnji korak k utrjevanju naše social-

istične demokracije na tem območju, nadalje uresničevanje temeljnega načela socialističnega pravosodja, da je treba sodstvo čimbolj približati ljudstvu.

Z ustanovitvijo okrajnega sodišča v Ormožu se je število okrajnih sodišč v naši republiki povečalo od 34 na 35, v mariborskem okraju od 4 na 5, v bivšem mariborskem okraju pa od 8 na 9. S tem, da Ormožanom in Središčanom ne bo treba več hoditi na sodišče v Ptuj in Ljutomer, se bo dalo marsikaj urediti hitreje in ceneje.

Vest z avtoceste

Pripravljalna dela na avtocesti, kjer dela tudi I. pomurska mladinska brigada, so v zaključni fazi. Mladinci postavljajo stanovanjske barake, gradijo igrišča in pripravljajo teren za nadaljnja dela. Trenutno dela 13 brigad, kmalu pa se bo brigadirjem priključilo še deset novih brigad. Med prvimi bodo prišle I. podrinska brigada, I. medžimurska brigada in ena brigada s Stajerskega.

Neposredna bližina in tesna vsakodnevna povezava z ljudstvom in lokalnimi oblastmi, družbenimi in političnimi organizacijami pomeni tudi nadaljnjo krepitev tujakšnjega sodstva kot ljudskega organa socialistične zakonitosti, zakonitih pravic in koristi našega delovnega človeka.

Z ustanovitvijo sodišča v Ormožu je odstranjena tudi zadnja izjema od splošno povsod v naši republiki že uveljavljene načela, da se morajo sodni okolišči ujemati z območji krajev in občin. Če se ozremo nazaj, kako je bilo z občinami Ormož in Središče, vidimo, da se je prebivalstvo razcepljalo — eni so bili vezani na ptujsko, drugi na ljutomersko okrajno sodišče. Ta anomalija je kajpada otežkovala pravilno uresničevanje pravosodne politike kot bistvenega sestavnega dela enotne politike v okrajnem merilu.

Območje novega okrajnega sodišča v Ormožu združuje občini Ormož in Dravsko Središče s skupno 28.700 prebivalci

in 56 k. o.; novo sodišče bo izdatno razbremenilo sodišči v Ptuj in Ljutomeru, kar velja zlasti za ptujsko sodišče, ki je eno najvišjih okrajnih sodišč v Sloveniji.

Ustanovitev okrajnega sodišča v Ormožu je posledica intenzivnega delovanja in vztrajnega prizadevanja vseh zainteresiranih forumov, in prvi vrsti samih državljanov in njihovih občinskih in okrajnih predstavnikov. Sodišče, kateremu so uredili prostore v bivšem hotelu, je izredno lepo urejeno in opremljeno. Sodišče je v imenu novega kolektiva prevzel Konrad Bac, predsednik sodišča.

IZBRUH NAFTE v Veržehu

Veržeh, 1. aprila (po telefonu). Pred dnevi so naleteli v vrtni Ve-3 na nafto. Po večletnem domala brezuspešnem iskanju nafte so beli rudarji naleteli na izredno bogato nahajališče nafte. Močan pritisk te dragocene tekočine brizga visoko v zrak. Izvedenci so sporočili, da je to doslej najboljše nafta, ki smo jo kdaj lahko črpali pri nas. Pritisk, s katerim sila nafta na dan, je trikrat močnejši kot smo ga spoznali pri vrtni v Filovcih. Po tem sodeč je tukaj najmočnejša žila v Pomurju, kar daje slutiti na to, da bo okolica Veržeja postala naftin bazen; kot je to petišovski.

Razprava o Artukovičevih zločinih

Bivši notranji minister ustaske vlade Andrija Artuković se še vedno spreha po ZDA in uživa svobodo. Ameriške oblasti so mu celo omogočile, da je nastopil v ameriškem televizijskem programu. Prav tako je čuden in za nas Jugoslovane nerazumljiv sklep ameriškega sodnika, ki je razpravo

ponovno preložil na junij in Artukoviča ob kavciji tisoč dolarjev izpustil. V zelo razširjenem tisku Američanov židovskega porekla se v zadnjem času vedno pogostejše pojavljajo članki, v katerih opisujejo zločinsko dejavnost Artukoviča in zahtevajo, naj se ta zločinec izroči jugoslovanski vladi. List

»Congress Weekly« je objavil članek, v katerem pisec dokazuje zločinsko dejavnost Pavliča in Artukoviča in jih opisuje kot dva kvislinga, ki se 20 let po prihodu Hitlerja na oblast še vedno nahajata na ameriškem ozemlju. V odgovoru na nedavno Artukovičevo izjavo v Hearstovem tisku v Los Angelesu, da baje ni za ničesar odgovoren in da ni izdal povelja za aretacije in ubijanje, objavlja urednik kalifornijskega lista »Valley Jewish News« članek, v katerem pobija Artukovičeve odgovore in dokazuje s fotografijami in drugim dokaznim materialom nasprotno.

HRUŠČEV novi predsednik sovjetske vlade

Na skupni seji obeh domov Vrhovnega sovjeta ZSSR so za predsednika prezidija Vrhovnega sovjeta ponovno izvolili Klimenta Vorosilova. Potem je predsednik sovjetske vlade Bulganin v skladu z ustavo podal ostavko svoje vlade. V imenu Centralnega komiteja CK KP SZ je Vorosilov predlagal, da bi za novega predsednika ministrskega sveta imenovali Nikito Hruščeva, kateremu so zaupali sestavo nove vlade. Hruščev bo poleg tega še nadalje ostal prvi sekretar Centralnega komiteja KP Sovjetske zveze. Predsednik FLRJ Josip Broz Tito je Hruščevu in Vorosilovu ob izvolitvi čestital.

Za enakopravnost na črnem kontinentu

V Dakarju so objavili, da so ustanovili fronto afriške akcije, v katero so stopile vse politične stranke in organizacije francoskih posesti v Afriki, da bi čimprej dosegle polno avtonomijo francoskih kolonij. Fronto afriške akcije so ustanovili po dvodnevnem zasedanju voditeljev črnih strank 13 francoskih posesti Ekvatorialne in Zahodne Afrike, kjer živi več kot 30 milijonov prebivalcev. Pred ustanovitvijo fronte je pet levičarskih strank, med temi tudi stranka afriških socialistov,

ustanovilo enotno afriško stranko, ki je potem z vodilno stranko demokratičnega zbiranja sklenila sporazum o afriški fronti.

Položaj v Indoneziji

Po vesteh radijske postaje Džakarta so indonezijske vladne čete zajele večje število upornikov iz skupine uporniškega majorja Nangolama, ki so ga pregnale iz Medana. Po

izjavah ujetnikov se nekateri njihovi tovariši še skrivajo v džungli. Vladne enote so zasedle mesto Sidikalang, pomembno cestno križišče na severni Sumatri. Tako so povsem odsekale ta del otoka od uporniških oporišč na srednji Sumatri. Uporniki so pobili večje število domačinov, med njimi tri študente, ki se jim niso hoteli pridružiti. Poveljnik indonezijske mornarice je sporočil, da je mornarica uspešno blokirala vsa pomorska pota do srednje

Sumatre. Ladje, ki so se priključile upornikom, sedaj samovajajo v tamkajšnjih pristaniščih. Kot vse kaže, bo indonezijska vlada energično očistila srednjo Sumatro in tako preprečila, da bi ta del Indonezije postal oporišče za tuje posredovanje v indonezijske notranje zadeve. V borbi proti upornikom se predsednik republike Sukarno oslanja v glavnem na komuniste, ki zagovarjajo enotnost Indonezije. Meščanski razred je zaradi tega silno ogorčen. Uporniki na Javi namreč trdijo, da se borijo zoper osrednjo oblast v Džarkarti, ker baje drvi Indonezija v komunistični blok. Uporniki so zahtevali odstranitev komunistov z vseh vodilnih položajev in celo to, da bi prevzel mesto predsednika dr. Hata. Bivši podpredsednik dr. Hata je zaradi svoje protikomunistične stališča odstopil s svojega položaja. Večina indonezijskega prebivalstva pa se vedno bolj zaveda, da je njegova bodočnost le v enotnosti vseh naprednih sil na okrog tri tisoč otokih, ki sestavljajo indonezijsko republiko.

Spremembe v Saudovi Arabiji

Saudov prestolonaslednik Fejsal je sprejel prve ukrepe za reorganizacijo vlade Saudove Arabije. Prestolonaslednik, ki je z dekretom kralja Sauda dobil širša pooblastila na področju notranje, zunanje in finančne politike, je sestavil tri strokovne svete za ta področja: v vladi Saudove Arabije. Princ Fejsal je bil že pred tem uradni predsednik vlade in zunanji minister; z novimi pooblastili pa je po mnenju političnih opazovalcev prevzel vso oblast v Saudovi Arabiji. Spremembe v Saudovi Arabiji so sprejele v egiptovski prestolnici z vidnim zadovoljstvom. Dobro obveščeni krogi celo napovedujejo izboljšanje odnosov med Združeno arabsko republiko in Saudovo Arabijo. Egiptovski tisk je ocenil spremembe v Saudovi Arabiji kot dogodek velikega

pomena, ki bo vplival na razvoj notranje politike Saudove Arabije, kakor tudi na prihodnost medarabskih odnosov.

... in v združeni arabski republiki

Predsednik Naser je sprejel odstop generala Bizrija kot poveljnika prve armade Združene arabske republike na sirijskem področju. Dobro obveščeni krogi sodijo, da sodi Bizrijev odstop v okvir ukrepov za depolitizacijo sirske armade. Bivši poveljnik sirske armade je bil po združitvi imenovan za generalnega podpolkovnika in poveljnika prvega oz. sirskega področja in je njegov odstop

prav zaradi tega še bolj presenečil. Siroki in egiptovski voditelji so med razgovori o združitvi zastopali stališče, da je politična razdvojenost v armadi eden izmed vzrokov politične nestabilnosti v državi in so zato sklenili izključiti politično dejavnost iz armade. Tako so bili širše najpomembnejši oficirji sirske armade demobilizirani in imenovani za ministre.

7. APRIL —

SVETOVNI DAN ZDRAVJA

Zdravje je ena izmed osnovnih pravic slehernega človeka, je zapisano v ustavi Svetovne zdravstvene organizacije, katero je pred desetimi leti slovesno podpisalo 88 držav iz vseh kontinentov sveta in s tem izrazilo mnogo več kot same želje in zahteve človeštva po boljšem in srečnejšem življenju.

V desetletni dobi delovanja je Svetovna zdravstvena organizacija zabeležila kopico velikih in za vse človeštvo dragocenih uspehov, ki se očitujejo predvsem v močno izboljšani zdravstveni ravni prebivalstva na svetu. Zadnje desetletje je prineslo veliko napredka na področju medicine, kirurgije in sploh zdravstvene službe — ne samo v gospodarsko naprednih in razvitih državah, marveč tudi v zaostalejših deželah, kamor je tudi ustvarjalno prodrla ideja tega svetovnega zdravstvenega foruma in obrodila mnoge rezultate (misije priznanih zdravstvenih strokovnjakov, izmenjava in-

formacij o nalezljivih in nevarnih boleznih, sredstva za potrebne zdravstvene ustanove itd.). Živo delovanje Svetovne zdravstvene organizacije se očituje v teh deželah zlasti v odpravljanju revščine in življenja pod jarmom bolezni. Nekoč neozdravljive duševne motnje in kronične bolezni niso več poseben problem v Evropi. V Vzhodni Evropi je nekoč umrlo od 20 do 30 odstotkov prebivalcev zaradi nalezljivih bolezni, zdaj se je ta odstotek zmanjšal za deseterkrat.

Po zaslugi Svetovne zdravstvene organizacije je v zavest vsega človeštva in mnogih državnih politikov splošno spoznanje, da je zdravje ljudi svetovni problem in da je nedeljivo, kot je nedeljiva borba za mir in sožitje med narodi.

Tudi v Sloveniji lahko s ponosom zremo na prehojeno pot v zadnjem desetletju. S povečevanjem števila zdravstvenih strokovnjakov in sploh zdravstvenih delavcev, odpiranjem

novih zdravstvenih ustanov in bolnišnic, boljše preskrbo prebivalstva, urejanjem številnih komunalnih naprav itd. se nam je posrečilo, da smo znatno izboljšali zdravje ljudi na sploh. Zdravljenje bolnikov in preprečevanje bolezni, zmanjšali splošno smrtnost in še posebej smrtnost dojenčkov in mater (sedaj umre pol manj dojenčkov kot pred vojno), uspešno zdravili tuberkulozne bolnike, zatirali trahom in druge akutne nalezljive bolezni, ki so še pred leti bile neresljivi problem za zdravnike itd. Izdatki za zdravstveno zaščito delovnih ljudi so naraščali iz leta v leto in še vedno naraščajo. Vse to priča o skrbi ljudske oblasti za zdravje delovnega človeka in prispeva k temu, da narašča tudi njegova povprečna starost (leta 1951 pri moških 50, sedaj 59 let, pri ženskah leta 1951 — 59, sedaj 65 let).

V šestdesetih vrsticah resda ni mogoče naštetih vseh pridobitev na zdravstvenem področ-

ju. Prav te dni — 4. aprila — slavi ravnatelj soboške gimnazije prof. Janko Liška 50. jubilejski jubilej. Težko je v nekaj vrsticah osaj na kratko orisati življenjsko pot jubilarja, saj je bila izredno pestra; v mladosti v znamenju političnega dozorevanja, kasneje v znamenju posredovanja svojih bogatih izkušenj predosem mladim generacijam.

Janko Liška se je rodil 4. aprila 1908, leta na Vrškem, okraj Celje. Osnovno šolo je obiskoval v St. Jurju, gimnazijo v Celju, leta 1931 pa je diplomiral na filozofski fakulteti ljubljanske univerze. V letu 1931-32 je bil kot štipendist CSR na Karlovi univerzi v Pragi.

Kot suplent je služboval najprej v Celju, po izpitu pa je nastopil službo na takratni soboški gimnaziji. V študentskem službovanju na soboški gimnaziji je bil vzgojitelj mnogih znanih intelektualcev. Mnogi izmed teh so se kasneje v NOV pokazali kot dobri sinovi naše domovine.

Kasneje je prof. Liška nekaj časa služboval na ptujski gimnaziji, v Valjevu in Smederevu. Decembra leta 1944 so ga pritegnili k sodelovanju na Okrajni odb. INOF Beograd, zatem je bil nekaj časa sodelavec, kasneje pa urednik »Borbe«, šef slovenskega oddelka beogradske radijske postaje, 9. aprila 1945 pa je prišel z delegacijo SNOS o Sobotu, kjer je bil med drugim tudi sekretar okrajnega komi-

teja KPS. Kasneje je bil na pariskih mirovni konferenci sekretar sekcije za Madžarsko, upravnik SNG Ljubljana, tajnik Ljudske prosoje Slovenije itd.

Že kot dijak je prof. Liška javno deloval, predosem v celjskem dijaškem društvu »Sloga«. Bil je dober organizator, predsednik različnih iniciativnih odborov, krožkov, režiser.

Že kot študentu se mu je pričel močno izoblikovati socialistični pogled na svet. Študijsko leto v Pragi je bilo znaten prispevek k njegovi ideološki izpopolnitvi, saj je tam navezal stike z nekaterimi marksistično usmerjenimi študenti — Hrvati. Na razpolago pa je imel tudi dovolj marksistične literature, katere se je s pridom posluževal.

Tov. Liška se je že pred vojno ukvarjal tudi s publicistiko. V časopisju in v različnih revijah je objavljal ocene, kritike in poročila o različnih knjižnih edicijah. Precej je tudi prenaljal; največ iz češčine, za tem francoščine in nemščine.

Danes, ko obhaja jubilej 50-letnico življenja, se je spet vrnil v naše kraje, ki jih pravo dobro pozna še iz časov izpred vojne. Zato mu ob jubileju želimo, da bi s svojimi življenjskimi izkušnjami še dolgo oplajal mlade ljudi, s katerimi ima po svojem poklicu največ opravka in najbrž tudi — peselja.

PPED OKRAJNO SKUPŠČINO ZVEZE BORCEV

PARTIZANSKI OTROCI

V soboto bo v Radgoni okrajna skupščina ZB NOV v Pomurju. Okrajno vodstvo bo podalo svojim članom obračun dela za razdobje med obema skupščinama.

V našem okraju deluje 8 občinskih in 34 osnovnih organizacij Zveze borcev, s skupnim številom 1959 članov — bivših partizanov, aktivistov in internirancev, med temi 689 žena.

Kot ugotavljajo v pripravah za skupščino, je kljub nekaterim pomanjkljivostim moč trditi, da se v glavnem uveljavljajo in nastopajo dokaj samostojno domala vse osnovne organizacije ZB. Posebno aktivni so v Ljutomeru in v Radgoni, kjer že preraščajo okvir občinskih organizacij. Vendar je opaziti, da posamezni odbori le nimajo pravega stika s članstvom. Ker je razumljivo, da organizacija brez povezanosti in enotnega nastopa vseh članov ne bo kos številnim nalogam, bodo v bodoče morali svoje delo še poglobiti.

Pri občinskih odborih delujejo razne komisije, med temi tudi komisija za otroke padlih borcev, ki zasluži za svoje humano prizadevanje vse priznanje. V tej komisiji se posebno odlikuje tovarišica HELENA SRESEVA, ki izkazuje kot biva borka vso skrb za osirotelo mladino.

Komisija je posredovala v številnih primerih, da se otroci padlih borcev lahko nemoteno šolajo in vključujejo v uk.

ju pri nas, zato naj zastopuje že napisano za prepričljivo trditev, da je tudi socialistična Jugoslavija zvesto izpolnjevala zvišeno in humano poslanstvo Svetovne zdravstvene organizacije in kot njena članica mnogo prispevala k ustvarjalnemu uresničevanju njene ustave v svetu. Zato je praznik te svetovne organizacije tudi naš praznik.

Kljub temu, da je komisija naletela pri nekaterih šolah, posebnost v Mariboru, na nerazumevanje, obiskuje čez sedemdeset v vojni osirotelih mladincev in mladink srednje šole, visoko šolo ali pa so učenci v gospodarstvu.

Solski uspeh te mladine je povprečen — povprečen pa je pri mladini, ki živi na deželi. Del krivde leži na osnovnih organizacijah, ki ponekod premalo skrbijo za take otroke na svojem področju, deloma pa moramo iskati vzroke za slab učni uspeh v tem, ker otroci zaradi trdega dela na posestvih ne najdejo dovolj časa za učenje.

Otroci padlih borcev prejemajo podporo za šolanje v znesku od 2—5 tisoč dinarjev, kar je očitno premalo. Da bi zagotovili v občinskih proračunih zadostna finančna sredstva za štipendiranje, je Okr. odbor Zveze borcev predložil predlog denarnih izdatkov v višini 3.200.000 din.

To pa ni edina oblika skrbi za otroke padlih borcev. Poleti jih pošiljajo na letovanja in taborjenja doma in v tujino, kar je, razumljivo, vezano z visokimi izdatki. Lansko leto so obdarili najbolj potrebne otroke in mladino. Številna zahvalna pisma obdarovanih pričajo, da so otroci padlih borcev organizaciji ZB hvaležni za pomoč in da so nanjo navezani.

Študent II. letnika ekonomske fakultete v Ljubljani P.J. izraža svojo hvaležnost in se ob koncu pisma zahvaljuje za pozornost z besedami: ... Še enkrat se vam zahvaljujem za lepo novoletno darilo, ki mi je prav prišlo, za vašo skrb in dobro besedo. Občutek, da nekdo skrbi zame, čeprav nimam staršev, mi je zelo dragocen.

To je le del obširnega področja dela Zveze borcev, vendar je že to dokaz, kako zelo pomembno nalaga družba tej organizaciji, ki stoji s svojim nenehnim delovanjem v prvi vrstah borcev za izgradnjo socializma.

IKON

I. POMURSKI ŠTUDENTSKI FESTIVAL

Domala sleherni dan v tednu se o skromni klubski sobi Univerzitetnega odbora ZSJ v Ljubljani na Miklošičevi cesti shaja pripravljalni odbor I. Pomurskega študentskega festivala; razpravlja o gostovanjih raznih skupin, o predvidenih in nepredvidenih težavah, ki spremljajo vsako podobno prireditel. Na obrazih se jim pozna, da so prebili dan pri študiju ob knjigah, o knjižnicah, na predavanjih in seminarjih. Izpitne skrbi se morajo za nekaj časa umakniti, kajti pred njimi je druga važna naloga, ki jo je treba uresničiti: I. Pomurski študentski festival.

Med razpravljanjem pripravljalnega odbora v kletnih prostorih klubske sobe prihajajo od zgoraj prijetni zvoki klavirja, ob katerem vadijo »Maroltovci« nove plese jugoslovanskih narodov, ki jih bodo med drugim izvajali tudi v Pomurju. Drugič spet odmevajo lepe melodije napevov Vinka Vodopivca, moškega pevskega zbora primorskih študentov in človeku se nehote vsiljuje misel, kje je v tej majhni hiši prostora za toliko srečanj, vaj in pogovorov... Toda ljudje so uporni in delo napreduje.

Na drugem koncu Ljubljane, na Stari tehniški, se istočasno zbirajo igralci dramske skupine LPA, ki pod skrbnim vodstvom poštvalnega

gostovanja so že zagotovljena. Po dosedanjih pripravah, za katere so nekateri člani žrtvovali že več kot mesec dni časa, so se stvari zjasnile: I. Pomurski študentski festival bo od 19. aprila do 3. maja.

Akademski plesni orkester je trenutno v krizi. Slavni ansambel, ki je tako sijajno triumfal v Moskvi in Parizu, je po vrnitvi v Ljubljano izgubil nekaj svojih članov. Nekateri so diplomirali, drugi so bili med profesionalce, kajti ne smemo pozabiti, da je to edini amaterski študentski orkester te vrste v državi in eden izmed redkih v Evropi. Ostalim skupinam je leže na lome-sti izguba na pr.: plesalci ali pevci; teže je nadomestiti godbenika, ki obvlada več instrumentov in je hkrati tudi študent akademije za glasbo. Potem moramo upoštevati, da so potekala leta in leta, preden se tak orkester vgraja in živi. Predreditelji si z vso verno prijaznostjo, da iz tega trobente in bobni APO zvezdijo tudi v Pomurju, kjer bi drugod po Pomurju.

Z Akademski plesno-folklorno skupino »France Marolt« je pričeli

telj že sklenil dogovor za gostovanje; do dogovora je prišlo po daljših pogajanjih s predstavniki skupine. Dogovor so sklenili kar med vajami. V dvorani so plesale ljubke plesalke in postavni plesalci, za pripravi vrati sosednje sobe pa ni in ni moglo priti do sporazuma med predstavnikoma pripravljalnega odbora in vodji skupine. Niso se strinjali s šestimi nastopi v štiri dni. Dva nastopa naj odpadla. Toda, ko so se pogovarjali o tem, kaj nastop naj odpade, jim je postalo mračno in se niso mogli odločiti. Nastop v Beltinču jim je bil pri srcu; stega ne moremo opustiti že zaradi folklorne tradicije v Beltinču, je dejal vodja skupine. »V Lendavi, tam so beli rudarji,« je prisrčil drugi. Stvar se je zataknila, zato je prenosnik predlagal, naj odločijo plesalci sami. V dvorani je nihnil klavir, umetli so se plesalci in sliče se je le globoko sponenje. Predsednik jim je posredoval prejšnji razgovor. Pričakovali so, da bodo vsi odločno proti dvema nastopoma na dan. Sedlo je presenečenje; kljub opozorilu vodje skupine za

posledice in napore štirinastnega plesanja na dan, so se plesalci strinjali z izjavo koreografa, ki je predlagal, naj ne odpade nobena predstava. Saj so tudi v Avstriji nastopali po dvakrat na dan. Tako je tudi ostalo: plesali bodo v Radgoni, Lendavi, Beltinču, Ljutomeru in Soboti. Pridni Maroltovci so pripravljeno stopiti pred pomurske ljudi s programom, ki ga še ni nihče ali pa malokdo videl v Pomurju. Pomurski ljudje jih bodo za to doživeli najljepše nagradili, če bodo v vseh krajih njihovega gostovanja napolnili dvorane.

Vinko Vodopivec bo prišel, zagotovo čeprav jih istočasno vabijo v Ljubljano, toda fantje so se odločili za Pomurje. Pomurje in Primorškaljako daleč sta vsakebi in vsaki skupaj. Človeku se zdi, da vežejo obmejne pokrajine na neke skrite vezi. To bo srečanje ljudi, ki živijo ob vzhodni in zahodni meji naše domovine, to bo dve uri umetniškega uživanja ob pesmih, ki ne poznajo mej.

3 PREDSEDNIKI 24 ODGOVOROV

Nedavno smo objavili članek: »Da se Goričanci ne bodo selili kot lastovke«. V tem članku je predlagana rešitev problema sezonskega dela, ki je skupni imenovalec za socialni, gospodarski in politični problem te pokrajine.

Tokrat omenjamo mnenja treh predsednikov občinskih ljudskih odborov (Kolomana Korpiča — Petrovici-Salovci, Alojza Flegarja — Grad in Jožeta Kuharja — Martjanci) v izjavah, ki so jih dali o predlogu našega novinarja.

Kaj menite o predlogu v članku: »Da se Goričanci ne bodo selili kot lastovke«?

Kaj sodite o prepričanju predsednika ObLO Cankova, da je zadnji čas za odlok o razonizaciji in komasaciji zemljišč tam, kjer je to potrebno glede na razonizacijo?

Se pridružujete pozivu predsednika ObLO Cankova strokovnjakom: »Pričakujemo pozitiven odziv vseh kmetijskih strokovnjakov...«

Kako sprejemate ugotovitev sezonskih delavcev, da je nujna rešitev njihove zaposlitve, ker jim odvzema delo stroji?

Se strinjate z inž. Jeršetom, da bi naj bila v Mačkovcih tovarna sadnih sokov ali predlagate kaj drugega?

Soglašate s predsednikom sveta za kmetijstvo in gozdarstvo OLO, da je potrebna za Goričko podobna organizacija kot Hmezad v Savinjski dolini, če hočemo doseči specializacijo Goriškega v sadjarstvu?

Ali ste že govorili s predstavniki ostalih občin, ki zajemajo Goričko (Grad, Cankova, Petrovici-Salovci, Martjanci in Murska Sobota) o načinu sodelovanja pri specializaciji Goriškega v sadjarstvu, s čimer je lahko rešen problem sezonskega dela?

Ali boste sodelovali v razpravi Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo pri OLO, ko bo ta obravnaval predlog, o katerem govorimo?

Popolnoma se strinjam s tem, da se naj Goričanci ne selijo kot lastovke. Zelo žalostno je, da se družine razbijajo zaradi odsotnosti v času sezonskega dela.

Se strinjam. Ljudje sami soglašajo s tem.

Vsi si moramo prizadevati, da se Goričanci ne bodo več selili kot lastovke, že zaradi tega, ker ustvarjajo dohodke drugod, ne pa doma, pa tudi zato, da bi doma živel v zadovoljstvu s svojimi družinami.

Ni samo potrebno in nujno za cankovsko občino, temveč za vso Goričko, posebno pri nas, kjer je največja razdrobljenost zemljišč in najslabša zemlja. Ljudje to vidijo, razumejo in se strinjajo s tem, zato je potrebno izdati takšen odlok.

Nujno potrebno je, da že začnemo, da ne bomo iz leta v leto samo ugotavljali, da je to potrebno.

Po mojem mnenju je preuravnanje izdati odlok kar takoj. Postopoma je potrebno ljudi pripraviti do tega, sicer pa se vidi njihovo razumevanje za uvedbo takšnih ukrepov.

Koliko pa jih imamo? In še ti, kolikor jih imamo, so postali trgovci na poslojni zvezi, kjer se ukvarjajo z odkupom. Da bi poslovna zveza lahko več pomenila, je treba enkrat za vselej rešiti problem »Agromerkurja«: ali bo obrat poslovne zveze ali ne.

Na vsak način. Menim, da je to tudi njihova dolžnost.

Ze dolgo čakamo na to, da bi strokovnjaki to in takšne probleme proučili. Kmetijski strokovnjaki bi se morali bolj zavzemati za reševanje problemov njihove stroke, kajti mi nestrokovnjaki jih ne moremo strokovno rešiti.

Da odzamejo stroji kruh sezoncem, je točno. Prej so sezonci opravili žetev in pri tem največ zaslužili, zdaj storijo to kombajni. Nujno potrebno je iskati izhod, kako zaposliti sezonce domal Trenutno se je število zaposlenih v Bački, Baranji itd. zmanjšalo, zato pa se zdaj zaposlujejo v kočevskih gozdovih, kjer sicer več zaslužijo, izpostavljeni pa so osem premskim nevarnostim.

Gotovo je to njihova želja, da se zaposlijo doma, ker razdori v družinah, pomanjkanje ozgoje otrok in ostalo zelo slabo vpliva na nje in na družbo, v kateri živijo.

Pri nas to opravljanje v glavnem ne pride v poštev, ker se večina prebivalcev občine preživlja doma. Na malem številu sezonskih delavcev pa vidimo, da se s težkim srcem ločijo od družine.

Bistoeno opravljanje je predelovalna industrija in ne samo tovarna sadnih sokov. Kje naj bo ta industrija, naj odločijo strokovnjaki na osnovi surovin.

Se strinjam z zamisljo. Če bi dopuščale prometne zveze, bi bilo bolje, da bi bila tovarna višje, ker so tam tudi surovine.

Predelovalna industrija naj ne bi zajemala samo predelovanje sadja, temveč tudi povrtnine. Mi smo že šli na to pot za našo občino. Samo tovarna sadnih sokov, menim, bo nerentabilna. Te koncentrate naj bi proizvajala tovarna mlečne prahu. Takšen predlog že obstaja, vendar prepustimo to strokovnjakom o odločitve, da investicije ne bodo nesmotno izkoriščene.

Popolnoma se strinjam s predlogom tovariša Korošča. Dokler ne bo tako zasnovana organizacija, ne bo rezultatov. Seveda so potrebne investicije, ker prva leta ni pričakovati pridelka, razen jagodičevja, zato pa bo pozneje toliko večji. Vprašanje je, kje bi bila ta ustanova ali zavod. V Soboti ni pravega mesta. Menim, da neke v centru Goriškega, kjer bi bila tesnejša povezava s kmetijskimi zadrugami, ki morajo biti nosilec tega in imajo na razpolago tudi potrebne kredite.

S tem popolnoma soglašam, ker takšna organizacija nujno mora biti. To narekuje enotnost v strokovnem vodstvu, v katerem je nujno potreben kader ekonomistov.

Se strinjam z njegovim predlogom. Njegov predlog je pozdraviti, z željo da bi prišlo do uresničitve načrta.

Se nismo imeli povezave s sosednjimi občinami. Menim, da je potrebno, da se sestanejo sveti za kmetijstvo teh občin in sestavijo delovni plan, ki naj ga vključijo v perspektivne plane občin, po katerih bodo delali ljudski odbori, seveda skupno, pod vodstvom osrednje organizacije, ki jo predlaga tov. Korošec.

O tem sva enotnega mišljenja s predsednikom občine Cankova, s katerim meniva, da bo potrebno v kratkem enotno obdelati ta problem. V prvi vrsti pričakujem še sodelovanje petrovske občine, ker je tam zajet teren enake strukture.

Razmišljal sem o tem, toda zaradi enomesečnega zdravljenja v bolnišnici nisem imel možnosti za razgovor s predstavniki ostalih občin. Bilo bi prav, da bi sodelovali že v začetku te akcije, kajti s tem bi izvedbo načrta le pospešili.

Se zanimamo za sodelovanje, da spoznamo, kako namerava OLO naprej razvijati Goričko, ker se bo razprajalo o nas.

Pričakujem, da bodo povabili predstavnike prizadetih občin k sodelovanju o razpravi sveta.

Zelim sodelovati in bom sodeloval, o kolikor me bo svet za kmetijstvo in gozdarstvo poklical k sodelovanju. Pričakujem, da bo prišlo do tega.

VIKTOR SIREC

PROBLEMI SOCIALNE IN ZDRAVSTVENE ZAŠČITE V BELTINCIH VELIKE POTREBE

Tudi beltinsko občino označuje, kot večji del levega brega Mure, pregosta naseljenost in razdrobljenost gospodarstev. To in podedovana zaostalost so glavni vzroki, ki nalagajo socialni in zdravstveni službi v Beltincih obsežne in važne naloge. Na žalost pa so sredstva, s katerimi razpolaga socialno skrbstvo, prenizka in lahko le delno oblažujejo socialno stisko nekaterih občanov, ki so zaradi onemoglosti, revščine ali bolezni padli v breme skrbniškega organa. Iz proračuna so črpali tudi podpore za otroke padlih borcev, ki študirajo. Zato je prav, da se je ta postavka povečala v letošnjem proračunu skoraj za pol milijona, kar bo nedvomno omogočilo učinkovitejšo podporo, ki se sučejo sedaj od tisoč dinarjev navzgor.

Druge boleča točka, ki najbolj bremeni proračun socialnega skrbstva, so bolniški stroški nezavarovancev, ki se zaradi nalezljivih bolezni podvržejo brezplačnemu zdravljenju. Samo v lanskem letu so izdali v ta namen skoraj osemnajst milijonov dinarjev, dočim je v tem letu planirano za zdravstveno zaščito čez 21 milijonov dinarjev.

Po mnenju referenta za socialno skrbstvo, tovariša Toneta Ledineka, je iskati vzroke številnih obolenj, predvsem tuberkuloze, v socialnih razmerah prebivalstva. Stanje se, zahvaljujoč naši napredni socialni politiki in dobro organizirani zdravstveni službi, popravlja, vendar bo treba storiti še mnogo, da bodo uspehi vidnejši. Fluorografske akcije, sistematični pregledi in intenzivno zdravljenje tuberkuloze, so pač edina pot, da bomo dokončno izkoreninili to bolezen, ki je bila svoj čas še pravo družbeno zlo. Nedvomno pa bi bili uspehi pri pobijanju tuberkuloze mnogo večji, če bi bili tuberkulari bolj disciplinirani. Mnogi se

namreč ne podvržejo rednemu zdravljenju in seveda okužujejo svojo okolico.

Tudi v tej občini je poseben problem alkoholizem. Posledice takšnega nalivanja z alkoholom seveda ne izostajajo. Marsikod v Sloveniji že preganjajo alkoholizem s sredstvi zdravstvene službe, zato bi bilo koristno, da bi tudi pri nas začeli s sistematičnim zbiranjem podatkov o alkoholikih, posebno tistih, ki gospodarsko ogrožajo svoje družine, saj prav te v ve-

čini primerov padejo v breme naše socialne službe. Nikakor pa ne bi smeli odlašati z administrativnim ukrepanjem proti tistim brezvestnim gostinskim obratom, ki ne izvajajo prepo-vede točenja alkoholnih pijač že opitim ljudem ali celo mladincem. Ali se bomo tudi tokrat zadovoljili samo s predlogom?

V Beltincih mnogo razmišlja-jo tudi o bodočem zdravstvenem domu. Rešitev iščejo v preureditvi bivše občinske hi-

še. Kaže, da bodo uresničili načrte s postopnimi deli. Sorazmerno veliko območje, na katerem živi nad 16 tisoč ljudi, nedvomno pogreša ambulantne prostore, svetovalnice in zobno ambulanto, saj je razumljivo, da en sam zdravnik ne zmore vsega dela. Instrumentarij za zobno ambulanto je pripravljen in tudi dentist se je menda že prijavil, zato se ljudje upravičeno sprašujejo, po čigavi krivdi odlašajo z otvoritvijo te prepotrebne zdravstvene ustanove. Verjetno je pri tem prizadevanju stanovanjska stiska ena izmed osnovnih ovir. Mogoče jim bo pomagal iz zagate stanovanjski blok, ki je tik pred dograditvijo.

Delo patronažne službe je tudi v občini Beltinci zadovoljivo. Poseben uspeh beleži protitrahomska služba, ki ima domala v vsaki vasi protitrahomske postaje, brez katerih bi le težko odpravili to nadležno bolezen, ki bo kmalu zatrla. Le malokdo pomisli, kako važno nalogo opravlja na terenu naše zdravstvene delavke, katerih prispevek je pri zdravstveni in socialni zaščiti našega podeželja neprecenljiv. Bh

DELOVNE BRIGADE SO ZBOROVALE Začelo se je

Novo mesto, torek 1. aprila. Danes je bilo v Novem mestu veliko zborovanje mladinskih brigad, na katerem so govorili predsednik CK LM Jugoslavije MIKA TRIPALO, član Izvršnega sveta Zvezne ljudske skupščine SVETOZAR VUKMANOVIČ — TEMPO, komandant delovnih brigad in sekretar OK ZKS Novo mesto JOŽE BORŠTNAR.

Brigadirje in goste je pozdravil tov. J. Borštnar, za tem pa je Mika Tripalo v krajšem nagovoru poudaril, da si je naša mladina že vsa leta želela mladinske akcije, da pokaže delovni heroizem in svojo politično zavest. Kako je še naša mladina pripravljena sodelovati pri vseh velikih akcijah, kaže 200.000 mladincev in mladink, ki so se prijavili za delovno akcijo na česti Bratstva in enotnosti Ljubljana—Zagreb, je zaključil svoj govor tov. Mika Tripalo.

Brigadirji so z navdušenjem odobrvali izvajanja govornikov. S klici Tito, Tito, Tito — Tempo itd. so tov. Vukmanoviču skorajda onemogli njegova izvajanja. Tov. Vukmanovič je pozdravil brigadirje v Maršalovem imenu in v imenu Zveznega izvršnega sveta ter dejal, da je mladina vedno pripravljena sodelovati pri naših največjih delovnih akcijah. S tem potrjuje svetlo tradicijo svojih prednikov. Bitka za industrializacijo naše dežele je končana, je dejal tov. Vukmanovič, sedaj so na vrsti glavne komunikacije kot je cesta Ljubljana—Djurdjeva, ki bo naše narode še bolj zbližala. Ves svet je s simpatijami

gledal na našo mladino v preteklem obdobju pri gradnji železniških prog Brčko—Banovići in Samac—Sarajevo. Ta delovna akcija bo ponovno dokazala, da je naša generacija pripravljena še na tako velike žrtve.

OBČNI ZBORI KMETIJSKIH ZADRUG

Večina občnih zborov v kmetijskih zadrugah Pomurja je že končanih. Letos so ti občni zbori zelo dobro obiskani. V številnih kmetijskih zadrugah se je zbralo veliko več prebivalcev kot pa je tamkaj članov kmetijske zadruge. To poudarja dejstvo, da so postale zadruge del življenja na vasi. Razprave so letos zelo živahne in so usmerjene največ v proizvodnjo. Izločitev trgovin iz kmetijskih zadrug so prebivalci Pomurja torej zelo ugodno sprejeli. Nejasnosti pa so še vedno okrog kooperacije, zlasti v kmetijskih zadrugah, ki nimajo osnovnih sredstev in imajo slab kader.

Promet je v vseh zadrugah večji, kot je bil lani. Dohodki so manjši, ker so se povečali stroški in je bila manjša razlika v ceni. To je vsekakor pozitivno. Zgube, ki so nastale ponekod, so opravičljive, ker so nastale kot posledica stroškov okrog odkupa krompirja.

Zaradi slabih izkušenj v lanskem tekmovanju v pridelku krompirja se je marsikateri družnik odločil, da ne bo sadil krompirja. Tako je pričakovati letos manjše površine, zasajene s krompirjem. Obstaja pa tudi drugo mišljenje, da je namreč boljše s krompirjem pitati živino, kot ga prodati. Ob tem se pojavlja ponekod želja, naj bi krompir silirali. V ta namen naj bi zadruge organizirale potrebne komore.

Razen tega je zanimanje za koruzo v kooperaciji, ker je v tem mogoče doseči dobre rezultate. Tudi za pogodbeno pitanje živine je precej zanimanja. Nejasnosti pa so v vprašanju sadijskih skupnosti in od tod tudi uganjanja o tej obliki pridelovanja sadja. Temu je prav gotovo vzrok tudi to, da sadijskih skupnosti sploh še ne poznamo in zahteva gojitve sadja veliko časa, kar pri poljskih pridelkih ni potrebno.

Na občnih zbora so razpravljali zadrugniki tudi o umetnem osemenjevanju. To službo bi lahko organizirali tudi ob nedeljah. Stroški bi bili nekoliko večji, toda koristi so vsekakor večje, kot pa od bikov slabe kakovosti.

Zadrugniki so letos resneje in bolj kritično govorili tudi o upravnih organih in sploh vodstvih v svojih zadrugah. Vprašanje kadrov, upravnikov, je zlasti pereče. Ob tem je pričakovati večjo prizadevnost ljudskih odborov, ki bodo te upravne nameštali kot nameščajno direktorje v podjetjih. Občinski ljudski odbori naj bi pregledali kadre v občini in namestili v zadruge najboljše ljudi. V zadrugah gre vendar za veliko družbeno odgovornost in vpliv na kmetijsko proizvodnjo. To je potrebno poudariti toliko bolj zato, ker se je pojavila težnja po pridobivanju knjigovodskega kadra iz zadrug v podjetja, čemur se zadrugni forumi upirajo zlasti za tegadelj, ker so knjigovodje skozi leta izšolale zadruge.

KAKO DOLGO ŠE?

KAKO DOLGO ŠE?

IZ LETA V LETO TEPEJO RAZMERE V AGROMERKURJU, ZADRUŽNEM TRGOVSKEM PODJETJU V MURSKIM SOBOTI, TISTE, KI TO PODJETJE SANIRAJO IN SKUSAJO IZ NJEGA NAREDITI KORISTNO GOSPODARSKO ENOTO — ZADNJI PREGLEDI POSLOVANJA TEGA PODJETJA SO UGOTOVILI PODOBNE SLABOSTI KOT VSI PREJSNJI — AGROMERKUR JE SE VEDNO NA MEJI MED NEODGOVORNOSTJO IN NEPOSTENOSTJO. VSA DOBRA HOTENJA SO BILA TUDI TOKRAT OB-
SOJENA NA PROPAŠ, ZATO JE TO PODJETJE PRAVI BUMERANG, KI JE NEVAR-
EN TISTEMU, KI GA JE ZAGNAL KAJ TOREJ LAHKO SLEDI ZADNJEMU UKRE-
PU: PRISILNI UPRAVI?

Prvič smo se soočili z razmerami v zadrugnem trgovskem podjetju »Agromerkur« v Murški Soboti v aprilu leta 1954 na seji zbora proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora. Takrat je bilo to zadrugno trgovsko podjetje že združeno s trgovskim podjetjem s poljskimi pridelki na veliko, ki se je rešilo pred propadom prav z združitvijo. Upanje, da bo združitev dala močno trgovsko podjetje, je bilo že od vsega začetka jalovo, kajti obremeniti sicer aktivno podjetje s pasivnim, je že samo po sebi dejanje, ki grozi s propadom tudi aktivnemu podjetju, v kolikor to podjetje nima velikih rezerv: Agromerkur pa jih takrat nikakor ni mogel imeti.

Na omenjeni seji zbora proizvajalcev je v imenu komisije za pregled zaključnih računov poročal finančni revizor Janez Lazar. Ugotovil je, da je dobiček trgovskega podjetja »Agromerkur« bil ustvarjen na račun žage, kjer so imeli tedaj delavci le 80 odst. plače, medtem ko je bilo 300.000 dinarjev porabljenih za »mitinge«, ki jih je označil kot pojedine kolektiva, a jih je organizirala sindikalna podružnica. Tedaj je podjetje zagrešilo tudi carinski prekršek, ker proti tedanjim predpisom preuredilo uvoženi poltovorni avto v osebne.

Zaključek poročila je vseboval te-le Lazarjeve trditve: davek, ki ni bil nujen, znaša 1.800.000 din in 250.000 din kazni za carinski prekršek. To pomeni, da je bil kolektiv oškodovan za preko dva milijona dinarjev.

Vprašanje milijonov pri »Agromerkurju« je torej zastavil Janez

Lazar pred štirimi leti javno na seji zbora proizvajalcev. Zdaj, v času prisilne uprave, je ta isti Lazar računovodja pri »Agromerkurju«. Nedavno si je izstavil ček za 113.000 din in si za ta znesek kupil fotoaparata. Talona od tega čeka ni bilo mogoče najti nikjer. Lazar se je sicer izgovarjal, da je hotel denar vrniti, kar je potem, ko so dejanje ugotovili, tudi storil. Človek, kateremu smo verjeli, da bo preprečil tisto, kar je počel njegov predhodnik, nas je razočaral. Tudi Henrik Hakl si je namreč na tem službenem mestu sposodil 185.000 din od Agromerkurja, ko si je vzel na račun potnih stroškov 200.000 din predjuma, a je obračunal le 15.000 din. Toda ta se je vsaj vpisal med dolžnike.

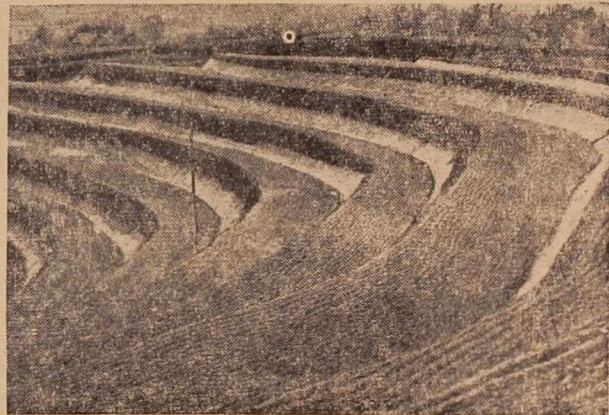
Ze pred štirimi leti so sklenili v zboru proizvajalcev, naj o usodi tega podjetja razpravlja Okrajna zadruga zveza. Od takrat dalje so o usodi tega podjetja razpravljali tudi drugi okrajni forumi, toda le razpravljali. Storjeni so bili le manjši ukrepi po intervenciji sodišča, ki je zaradi različnih kaznivih dejanj obsodilo lepo število tedanjih vodilnih uslužbencev tega podjetja.

Z leti smo slišali vedno več kritik na račun poslovanja »Agromerkurja« na zbora volivcev. Na sejah raznih forumov SZDL in drugod so označili poslovanje »Agromerkurja« kot »trgovanje brez vsake trgovske morale« in kot »trgovanje za vsako ceno«.

Sledila je finančna revizija in tedaj se je izkazalo, da so razmere slabše, kot pa se je zdelo. Finan-

na inšpekcija okrajnega ljudskega odbora je lansko pomlad odkrila milijonske izgube. Agromerkur se je znova znašel pred zborom proizvajalcev OLO. Tokrat je šlo za garancijo okrajnega ljudskega odbora podjetju v znesku 200 milijonov din, kolikor je podjetje potrebovalo za obratna sredstva in za sanacijo 5.300.000 din izgube, ki jo je ugotovila finančna inšpekcija.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Za visoko vzgojo vinske trte na žični opori so se odločili na Vinogradniškem posestvu v Ljutomeru. Lani so uredili terasni nasad na sedmih hektarih (kot na sliki), letos ga bodo še na osmih. Terasni vinograd bo v enem kompleksu (17 ha); v njem bodo preizkušali strojno obdelavo in uveljavljali sodobne agrotehnične ukrepe, kot je to že v navadi v naprednih vinogradniških deželah.

BOMO KROMPIR „MERKUR“ RES OPUSTILI?

V zadnjem času čisto slišimo očitke na račun kmetijske strokovne službe v zvezi s krompirjem »Merkur«; baje so kmetijski strokovnjaki krivi, ker so priporočali to sorto, ki je sedaj ne marajo ne kupci in ne potrošniki. S tem geslom operirajo predvsem trgovci in so ga prevzeli od njih tudi drugi. Večkrat je bil celo predmet obravnave na predvolilnih zborovanjih. Poglejmo, kako je s to stvarjo v resnici!

Krompir »Merkur« je prvič prideloval v Prekmurju pisec tega članka in sicer leta 1942 na šolskem posestvu v Rakičanu. Takrat je dobil seme za prvo razmnoževanje iz Madžarske. Hotel je pridobiti bogato rodno sorto, ki bi naj služila v prvi vrsti za živinsko krmo in nadomestila močno izrojene domače sorte. Pred uvedbo »Merkurja« so na šolskem posestvu pridelali na ha (v q) naslednje količine krompirja domačih sort (Izvestja šole v Rakičanu iz leta 1938, stran 19):

Leta 1928 — 157,44; 1929 — 158,24; 1930 — 164,66; 1931 — 126,90; 1932 — 140; 1933 — 109,27; 1934 — 111,71; 1935 — 123,20; 1936 — 143,37; 1937 — 200; desetletno povprečje — 141,48;

To so pridelki krompirja na takratnem najboljšem pomurskem kmetijskem posestvu, kjer so dali krompirju vse, kar je potreboval, toda sorte so bile slabo rodne. Pridelovali so rožnik, oneido, kresnik, Jubel — večinoma dobre jedilne sorte. Z uvedbo »Merkurja« so povečali pridelke na tem posestvu več let zapovrsti na 400 q/ha ali za 282,7 odst.

Nekaj podobnega nam kaže tudi statistika OLO M. Sobota. Povprečni pridelki krompirja po letih v q/ha: Leta 1939 — 69,7; 1947 — 62; 1948 — 107,1; 1949 — 94,2; 1950 — 87,7; 1951 — 92,2; 1952 — 73,5; 1953 — 154,6; 1956 — 101; 1957 — 204; desetletno povprečje 102,6.

Okrajno povprečje se torej močno menja, vendar pa lahko opazimo, da so pridelki krompirja vedno večji. To povečanje moramo pripisati tudi večji uporabi umetnih gnojil, toda največjo zaslugi ima sorta »Merkur«, ki je zmogla izkoristiti večje gnojenje. To nam posebno dobro kaže lanske nagradno tekmovalne, ko so posamezne skupine zabeležile tudi 476 q pridelka po ha in to izključno z »Merkurjem«. Skupine, ki so imele druge sorte, so pridelale le od 250 do 300 q krompirja na ha. Povprečje 47 tekmovalnih skupin na 411 ha znaša 346,10 q krompirja na ha.

Okrajno povprečje krompirjevega pridelka je razmeroma zelo niz-

ko; vzrok je večinoma v slabem, izrojenem semenu (n. pr. sorta Woltman, ki je še močno uveljavljena na Gorickem).

»Merkur« je srednje pozna gospodarska sorta, ki da pri nas največje pridelke, zato so se naši pridelovalci tudi navdušili za njega. Prav dobro nam je služil v letih pomanjkanja — v vojnem času in v prvih letih po osvoboditvi, v času obveznih oddaj. Po odpravi obvezne oddaje pa so pridelovalci dobro služili, saj trgovina ni gledala na kakovost, okus itd., ker so bile potrebe po krompirju še vedno velike v potrošnih središčih. Lani je bil pridelok izredno obilen — rekorden; ne samo pri nas, marveč povsod, tako da je naenkrat nastala prevelika ponudba. Upoštevati moramo tudi to, da smo samo v našem okraju razširili pridelovanje krompirja za 2000 ha zaradi ugodne cene — konjunkture, potrošnja krompirja pa se je zmanjšala, saj ima potrošnik že velike možnosti pri izbiri živil. Tudi trgovina ni bila pripravljena na tako obilen pridelok krompirja v lanskem letu, zato je zamudila marsikatero priložnost za prodajo ali izvoz. Toda v prihodnosti ne bo več mogoče, da bi pridelovalci prodajali slabo pripravljeno, prebrano, nagriženo, poškodovano in blatno blago, pa naj bo kakršnekoli sorte, kakor se je to dogajalo lani v začetku prodajne kampanje.

Vidimo torej, da je bilo več vzrokov, zakaj je ostalo mnogo krompirja neprodanega. Podobno se lahko zgodi z vsakim pridelkom, namreč, da je trg naenkrat nasičen in posledica tega je zastoj pri prodaji in pocenitev pridelka. Toda prav pri krompirju je menda to najmanjša katastrofa, saj ga lahko uporabimo za krmo in ugodno vnovčimo z mesom, mlekom itd. Tako si je tudi pomagalo mnogo pridelovalcev.

Naši južni odjemalci zahtevajo krompir z belim mesom, čeprav imajo najnovejše sorte v državah z veliko potrošnjo krompirja rumeno meso. Sprito okusa in zahtev južnih odjemalcev je nastala pri nas težnja, da bi preusmerili pridelovanje k beli jedilni sorti. Zavedati pa se moramo, da so te sorte mnogo bolj občutljive, zahtevnejše in dajejo manjše pridelke kot »Merkur«. Čeprav bi zahtevali pridelovalci krompir teh sort, še vedno nimamo zagotovljene zanesljive odprave. Vsa slovenska potrošna središča (Maribor, Ljubljana, Celje, Kranj itd.) imajo v svojem ožjem pridelovalnem okolišu zadosti krompirja in

zategadelj ne moremo računati na nje. To velja tudi za Zagreb. Prestaneta nam torej še Beograd in Bosna, ki pa bosta ostala stalen odjemalec samo tedaj, če se ne bo posrečilo pridelovanje krompirja v njihovem ožjem okolišu. To je čisto naravno sprito velikih prevoznih stroškov. Spomnimo se samo predvojnih let, ko smo pridelovali izključno krompir z belim mesom, a koliko vagonov smo ga prodali? Kakor mi je znano, smo iz Pomurja odpasali zelo malo — kvečjemu par vagonov krompirja.

Če je torej kmetijska strokovna služba uvajala bogato rodni gospo-

darski krompir z rumenim mesom (»Merkur«), ni napravila s tem nobene škode našemu kmetijstvu, zato si ne zasluži graje, marveč kvečjemu pohvalo, če bi to bil sploh običaj. Velike pridelke gospodarskega krompirja bomo vedno lahko pridelali vnovčili s krmiljenjem živine, veliko bolj zanesljivo in z večjim dobičkom kot najfinejše jedilne sorte. Nismo pa proti temu, da bi pridelovali za domačo potrošnjo tudi nekaj okusnejšega, finejšega krompirja. Če bomo namreč »Merkur« naglo opustili, ga bomo čez nekaj časa morali ponovno iskati.

Emerik Siftar

Veržejska zadruga najmanjša v Ljutomerski občini

Kljub temu, da ima veržejska kmetijska zadruga majhen okoliš, je dosegla lani lepe uspehe. Odkupili so za 34 milijonov dinarjev živine, prodali čez 500 m³ lesa itd., v trgovini sami pa je bilo za 16 milijonov dinarjev prometa. Vsi zadrugni odseki — pet jih je — so bili

Zadrugnikom so dali 366.000 din posojil za nakup umetnih gnojil. Skupno so prodali 41.200 kg umetnih gnojil, kar znaša 63 kg na hektar. V preteklem letu je bil zelo delaven živinorejski odsek. Veržejski zadrugniki — živinorejci so razstavljali lani svojo živino na razstavi v Ljutomeru ob občinskem prazniku. Nekateri zadrugniki so prejeli

za razstavljeno živino lepe nagrade.

Zivinoreja je na območju veržejske zadruge močno razvita, saj je Veržej znan kot dobro rejsko središče za štajersko kokošo. Lani so prodali šentviški valilnici 14 tisoč jajc, za zadrugnike pa kupili 1750 enodnevni piščancev. Zadnje čase imajo pri zadrugi tudi hranilno-

kreditni odsek. Večina zadrugnikov ima obračunske knjižice, s pomočjo katerih je bilo lani čez 10 milijonov dinarjev prometa.

Na letnem občnem zboru so zadrugniki razpravljali o povečanju območja veržejske zadruge, ki je trenutno najmanjša v Ljutomerski občini. Obsega le kraje Veržej in Bunčani. Stevilo članov pa bo mogoče povečati le z uspešnim delom upravnega odbora zadruge in posameznih odsekov.

Letos nameravajo ustanoviti pri zadrugi aktiv mladih zadrugnikov, poživiti pa bodo morali tudi sekcijo žena, ki je životariša doslej nekoliko preveč v zatišju.

Novi upravni odbor čakajo precejšnje naloge, ki pa jih je zadovoljivo opravljal tudi dosedanji upravni odbor.

-jm

Več prakse!

Kmetijsko-gospodarska šola na Cankovi bo kmalu zaključila teoretični pouk v I. letniku. Slušatelji so pokazali veliko zanimanje za vse učne predmete, niso pa zadovoljni s praktičnim poukom. Radi bi več vadili in preiskovali pridobljeno znanje pod vodstvom strokovnjaka.

Zelijo si predvsem toplo gredo, na kateri bi se učili vzgajati sadike. Vrtno garnituro orodje »Kri« že imajo, vendar ga ne morejo uporabljati, zato bodo zaprosili občino za ustrezno zemljišče.

Nadalje se cankovski mladi zadrugniki zavzemajo za opremo kuhinje, v kateri bi bili tudi razni tečaji, za izpolnitev kmetijske strokovne knjižnice, a ob koncu pouka želijo organizirati poučno ekskurzijo v Soboto in okolico, kjer bi si radi ogledali tovarne in kmetijske

posestva, strojno molžo in kmetijske stroje. Izlet nameravajo prirediti v kratkem s pomočjo občine in kmetijske zadruge.

E. D.

Volitve in gasilske organizacije

V radgonski občini so gasilska društva zelo agilna. Že za volitve v občinski ljudski odbor so si medsebojno napovedala tekmovalne in dosegli lepe uspehe ne samo s tem, da so vsi člani 100 % volili, ampak so tudi zbudili zanimanje med ostalimi vaščani-volivci. Za volitve v Zvezo ljudskih skupščin pa so gasilci še povečali aktivnost. S tekmovalnim in razgibalnim svoje člane in tudi ostale volivce s tem, da so šli volit v zgodnjih

jutranjih urah v uniformi in s svojci vred. Gasilci v Zbogovcih so bili s člani družin v uniformi z zastavo in muzikantom že ob petih zjutraj vsi na volišču. Prva sta volila Veberičeva, katerih sina so Nemci kot talca zveržinsko ubili.

Tudi gasilci iz Iyanjsevec so ob sedmih zjutraj v povorki prkorakali na volišče in izpolnili svojo državljansko dolžnost. Enako so se izkazala ostala društva in s tem pomagala

SZDL doseči na nedeljskih volitvah tekmovalno udeležbo, kakršne še v naši občini nismo imeli. Gasilskim društvom želimo pri njihovem delu in utrjevanju socialistične državljanske zavesti ob naši meji še v naprej obilo uspeha.

SODOBNA TRGOVINA ZA TUROPOLJE

V Soboti sestavljajo načrt za novo poslopje na vogalu Kroške in Tišinske ceste. V posloppu bosta sodobno urejena trgovski lokal in mesnica. V bližini poslopja nameravajo odpreti tudi pekarno.

Z zgraditvijo tega trgovskega poslopja bo ustrezno prebivalcem turpoljskega okoliša Soboti, ki so doslej zelo pogrešali tako preskrbovalno središče, a so ga tudi vztrajno zahtevali. Na zboru volivcev pa so obljubili, da bodo tudi sami pomagali s prostovoljnim delom in drugimi prispevki, ter tako načrt čimprej uresničili.

Požarnovarnostni teden v G. Radgoni

Gasilci občine Gornja Radgona so za letošnji teden požarne varnosti ustanovili pripravljali občinski štab, ki je vzpodbudil k sodelovanju tudi druge množične organizacije. Medtem ko nekatera podjetja in organizacije niso pokazale dovolj razumevanja, je treba pohvaliti Vinogradniško gospodarstvo v Gornji Radgoni, ki skuša po svojih močeh pomagati gasilski organizaciji. Enako velja za organizacijo civilne zaštite, ZB in zastopstvo DOZ.

V požarnovarnostnem tednu so se odločili med drugim tudi za razne praktične nastope gasilskih društev, predavanja po vaseh, društvih in podjetjih, požarnovarnostne preglede, razjonzacijo društev, čiščenje in urejevanje orodja ter gradnjo vodnih rezervarjev. Posamezno društvo naj bi imelo na najbolj

ogroženem objektu tudi eno praktično vajo z vsem razpoložljivim orodjem in članstvom. Pripravili so tudi razna predavanja po šolah s predvajanjem filmov, učenci pa so dobili nalogo napisati spis o požarni varnosti. Za 27 najboljših spisov so razpisali lepe knjižne nagrade.

OBRACUN LJUTOMERSKIH PLANINCEV

Na svojem občnem zboru so planinci iz Ljutomera ugotovili, da je obiskalo dom planincev v Jeruzalemu od lanskega julija do novembra mnogo izletnikov iz raznih krajev Slovenije in Hrvaške ter celo iz Avstrije ter Nemčije. Radi so prihajali tudi letoviščarji iz Slatine Radenci. Dalje so Ljutomerski planinci obiskali lani Kmetijske planine in Mangart, pionirski planinski krožek, ki šteje nad sto pionirjev in mladincev, pa se je s svojimi vodji povzpela na Boč in Uršljo goro. Za nove investicije v domu planincev v Jeruzalemu potrebuje društvo precej finančnih sredstev, ki jih pa brez pomoči samo ne bo zmoglo.

V. P.

Že pod streho

V drugi polovici lanskega leta so pričeli z gradnjo velike transformatorske razdelilne postaje v Oseku v Slovenskih goricah. Danes je stavba že pod streho, potrebnih je le še nekaj manjših del. Kakor kaže, bo ta postaja kaj kmalu služila svojemu namenu. To bo velik doprinos k elektrifikaciji Slovenskih gori in Pomurja.

Zanemarjeno športno življenje pri Gradu

Dejavnost TVD »Partizan« pri Gradu je iz leta v leto manj živahna. Nekoč so bili delavni nogometaši, a tudi odbojko so mnogo igrali. Lani jeseni pa so nogometno igrišče pre-

RAZRITE CESTE

V Korovcih je zelo delaven tudi krajevni odbor, ki je lani lepo uredil pokopališče in del ceste z dobrim gramozom. Slednjega so morali pripeljati iz kraja, oddaljenega nad 10 km. Ceste so zelo razrite, zlasti takrat, kadar prevažajo les. Morda bi kazalo, če bi kmetijsko gospodarstvo Grad iz dohodkov svojega 230 ha velikega gozda prispevalo primerno vsoto za popravilo cest.

orali in tudi lepo urejeno košarkaško igrišče v parku je povsem zanemarjeno. Dobro bi bilo, če bi se društvo bolj udeleževalo v športnem življenju, ne pa samo obravnavalo svoje »uspešno« delo na letnem občnem zboru. Upajmo, da bo spomladi kaj bolje.

M. H.

Velik problem je za občino Lendava vprašanje lastništva zemljišča, ki ga Mura odnaša in odlaga na nasprotnem bregu. Spreminja katastersko mejo in je oškodovala prebivalce lendavske občine za okrog 100 ha. Samo kmetijsko gozdarsko gospodarstvo je utrpelo doslej na ta način okrog 20 ha zemlje.

Predsednik gospodarskega sveta Viljem Hakl je poročal, da je nastala izguba predvsem zaradi visokih potnih in prevoznih stroškov, ki so nesorazmerno narasli napram prometu. Tudi plače so bile višje kot prejšnje leto, zaposlenih pa je bilo kar 40 ljudi preveč. Ustrezni ukrepi so bili storjeni takoj, brž ko so ugotovili, je poročal predsednik gospodarskega sveta OLO in ugotovil, da delavski svet tega podjetja ni imel pregleda nad poslovanjem in da se je seznanil s stanjem šele po intervenciji OLO. Nadalje je zagovarjal mnenje, naj OLO jamči temu podjetju za omejenih 200 milijonov din z motivacijo, da je v obratnem primeru ogrožen obstoj nekaterih kmetijskih združenj v okraju, ki bi bile likvidirane kot posledica likvidacije »Agromerkurja«.

Člani zbora proizvajalcev so zelo resno razpravljali o tem in izrazili upravičeno nezaupanje v dobro gospodarjenje v tem podjetju pod istim vodstvom, kajti ugotovili so, da je podjetje že tedaj izgubilo svojo dobro ime s poslovanjem, ki temelji na trgovanju za vsako ceno. To njihovo mnenje je podkrepilo dejstvo, da je bila ugotovljena izguba v vseh sektorjih, kar se je ujemalo z ugotovitvijo, da med ljudmi, ki so

Nadaljevanje s 3 strani

vodili podjetje, ni bilo enotnosti in potrebne harmonije. Zaradi tega so predlagali reorganizacijo podjetja in agencijsko poslovanje. Izbrali so komisijo, ki naj bi analizirala gospodarsko stanje v podjetju in ugotovila tudi izgube, ki morda obstajajo, a jih finančna inšpekcija sama ne more ugotoviti.

Do takšne razprave v zboru proizvajalcev OLO je prišlo zategadelj, ker so proračunske možnosti občinskega ljudskega odbora premajhne, da bi lahko jamčili za Agromerkurjeve potrebe po obratnih sredstvih. Tako se je občinski ljudski odbor v Murski Soboti iznebil težkega bremena, zbor proizvajalcev OLO pa je naložil to breme (s pristankom okrajnega ljudskega odbora) okrajnemu ljudskemu odboru. Glasovanje samo zelo jasno pokazalo mišljenje članov zbora proizvajalcev, ki poznajo gospodarjenje. Sedem članov zbora je glasovalo za garancijo, šest proti, a deset se jih je vzdržalo glasovanja, med njimi tudi predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je pred tem zelo odločno zahteval reorganizacijo Agromerkurja.

KAKO DOLGO ŠE?

V sleherni razpravi o »Agromerkurju« zasledimo težnjo po saniranju. V začetni fazi je terjalo stanje v Agromerkurju odločen kirurški poseg, toda sedaj se je to spremenilo že v kronično obolenje. Odlaganje se je maščevalo z večanjem izgube, ki se je podvojila, potrojila...

Ali so sanacije bile vseskozi sploh upravičene? Motivi, ki so govorili za sanacijo: česte spremembe v organizaciji teh podjetij, združevanje in s tem v zvezi spremembe v vodstvu podjetja, nezaupanje v vodstvo, od tod pomanjkanje kontrole itd. Toda prvi vzroki, razen ostalih, ki sodijo v personalno politiko, so nastali kot posledica sanacije v obliki združitve dveh sorodnih podjetij, kot je omenjeno že v uvodu. Subjektivni slabosti, od nezaupanja v knjigovodstvo do neenotnega gospodarjenja, pa sanacije ne morejo reševati. Tu je bistvena neodgovorna personalna politika v tem podjetju. Kako je bilo mogoče nakopiti kaznovane ljudi v enem podjetju? Iz gospodarske nujnosti? V splošnem je menda težnja po saniranju rezultat

pomanjkljive kontrole v nizu let in v prepričanju, da gre tu za izrazito politični in ne gospodarski problem. Iz takšnega stališča izhaja popustljivost do zadrug in zadrugnih podjetij, ki potem zaposlujejo neprimerno več kaznovanih ljudi, kot ostala podjetja, ki so gospodarsko trdna in ustaljena, namesto da bi bilo obratno. Od tod potem izvira nezaupanje do zadrug, kar postaja resničen politični problem.

Prizanesljivost napram zadrugnemu trgovskemu podjetju »Agromerkur« je rodila ležernost in neodgovornost zaposlenih v tem podjetju. To ugotovitev ilustrira tudi dejstvo, da so si uslužbenec v »Agromerkurju« najemali brezobrestna posojila tudi do dveh milijonov dinarjev, kar je nedopustno. Stanje, kakršno je ugotovila lani prva finančna inšpekcija, je bilo novost celo za Zadrugo hranilnico, ki ima družbeno evidenco nad temi podjetji.

Ob takem položaju je bilo čisto vse odvisno od tega ali verjeti na besedo tistim, ki so poročali o tem podjetju ali ne. Zadnje ugotovitve

dokazujejo, da je bilo zaupanje neupravičeno. To je dokazano med drugim s tem, da je bilo zabeleženo v postavki aktivna, da ima podjetje delavnico za popravilo kmetijskih strojev, ki pa je nikoli ni imelo. Morda bo odkrila gospodarska inšpekcija v zalogi in drugod še marsikatero izgubo, ki je finančna inšpekcija ne more ugotoviti. Inventurni pregled dveh komisij je ugotovil še niz prikritih stvari, ki so bile izkazane kot zaloga. Problematična je tudi zaloga suhih gob, ki so bile doslej vskladišene in so predstavljale zamrznjena sredstva v znesku 45 milijonov. Od teh je neka količina odprodana, vendar ostane vprašanje še za okrog 25 milijonov din gob slabše kakovosti.

Usoda zadrugnega trgovskega podjetja Agromerkur v Murski Soboti trenutno še vedno ni rešena. Prisilna uprava teče že skoraj eno leto. Revizije finančnega stanja v podjetju še niso enotne glede višine izgube. Trenutno je na delu okrajna finančna inšpekcija. Kako bo s tem podjetjem v bodoče je še odprto vprašanje. Če bodo izgube po-

krite in bo možno ukiniti prisilno upravo, bo lahko izvršena priključitev Agromerkurja k Poslovni zvezi v Murski Soboti, ki tega podjetja v sedanjem stanju ne more prevzeti. Toda pri Agromerkurju so že ob prvih glasovih, da bodo priključeni poslovni zvezi, spremenili tarifni pravilnik in si plače povečali. Po takem tarifnem pravilniku dobivajo torej 100 odstotne plače, čeprav so upravičeni v času prisilne uprave le do varstvenih plač od 70 do 80 odst. Tako so torej tudi v tem primeru obšli ustrezne predpise.

Ali ni to brezobzirno izigravanje družbe in njenih interesov, predpisov in določil — v podjetju, ki ima dovolj močno zaledje, da ob dobri organizaciji dela, s solidnimi poslovnimi odnosi in primernim smislom za trgovanje lahko odlično uspeva?

Zaradi nadaljnjega razvoja zadrugništva v Pomurju je torej upravičena zahteva javnosti, da je treba čimprej in čim dosledneje ukreniti vse, kar je potrebno, da bo Agromerkur naposled koristna gospodarska zadruga enota v Pomurju in to z vodstvom, ki ni kompromitirano med zadrugniki in prebivalstvom, pa tudi ne v poslovnem svetu.

VIKTOR SIREC

Poroke, rojstva in smrti od 15. do 29. marca 1958.

Poročila sta se: Janez Lačen, delavec iz M. Sobote in Terezija Tujan, delavka iz Murskih Črnc.

Rodile so: Marijeta Jaklin iz M. Sobote, deklica; Helena Gomboc iz M. Sobote, deklica; Irma Sitar iz Zelenkovec, dečka; Rozalija Kerčmar iz Domanjševce, deklica; Matilda Sraka iz Lipovec, dečka; Ema Bohar iz Znanj, dečka; Emilija Zrinski iz M. Sobote, deklica; Cecilija Klemenčič iz Murskega Središča, deklica; Marija Sebnjanec iz Odrance, dečka; Marica Dugar iz Lendavskih gor, dečka; Marija Lipič iz Mlajinec, dečka; Milica Husar iz K. J. Čarovec, dečka; Terezija Grah iz Gradišča, dečka; Marjeta Kuzma iz Skakovec, dečka, in Anica Šipoš iz Beltince, dečka.

Umrli so: Amalija Kavčič, upokojena učiteljica iz Rakičana, stara 91 let; Gizela Zelezen iz Strukovec, stara 44 let, in Stefan Makari iz Salamenec, star 46 let.

NESECE IN NEZGODE

Pri smučanju si je zlomil desno nogo pod kolenom 15-letni Ivan Makovec iz Globoke pri Ljutomeru.

Krava je z nogo udarila 56-letno Marijo Lukač iz Hrstje-Mota in ji zlomila desno nogo nad gležnjem.

Doma v sobi je padla 82-letna Antonija Skrajnc iz Stročje vasi pri Ljutomeru in si zlomila levo roko v ramenu.

S kolesa je padla 10-letna Marija Varga iz Pine in si zlomila levo nogo pod kolenom.

Na motorno kolo se je obesila, malo peljala, se spustila in padla ter močno poškodovala na levi nogi 12-letna Ana Gjerek iz Dolaje Bistrice.

Levo roko si je zlomila 17-letna Ana Škafar iz Odrance, ko je padla s kolesa.

Telica je brenila 13-letno Gizelo Nemec iz Kupšince in ji močno poškodovala desno kolenko.

Stiri metre globoko je padel 56-letni Ludvik Jakša iz Ivanovec in dobil težke notranje poškodbe.

S kolesa je padel 18-letni Rudolf Kerec iz Krupljinke in dobil več hudih poškodb na glavi s prelomi lobanjske in lične kosti.

OBVESTILO

Zaradi zboljšanja stanja posameznih okrajnih cest, Uprava za ceste, OLO M. Sobota sporazumno s tajništvo za gospodarstvo in tajništvom za notranje zadeve od danes naprej dovoljuje opravljanje prometa za vozila vseh vrst na okrajnih cestah III/2023, relacija ceste Dolnji Slaveči — Kuzma — Dolič in na cesti III/1963, relacija ceste Radoslavič — Bodislavci, na katerih je bil prepovedan promet za avtomobilski in motorni promet oziroma je bila prepovedana uporaba ceste za ves promet.

Datum: 2. aprila 1958
OLO — Uprava za ceste
Murska Sobota

VREMENSKA NAPOVED od 4. do 15. aprila

Okoli 8. aprila ponovna močna ohlajitev s snegom do nižin, nato izboljšanje, a še nekaj dni zelo hladno z mrazom ponoči in nekajkrat verjetne nebitvene snežne padavine. Šele proti 12. aprilu, hitra otoplitev, obenem nadaljnje izboljšanje vremena do popolne razjasnitve.

RESITEV NAGRADNE KRIZANKE V 11 ST. PV:

Vodravno: 1. Koper; 2. Oka; 3. Akt; 10. tek; 12. tat; 13. Paul; 15. Andi; 16. Jamajka; 17. ar; 19. aa; 20. Učka; 21. Kant; 22. om; 24. as; 26. strupen; 28. mati; 30. laso; 32. oko; 34. Ana; 35. maj; 36. ropar; 37. sra-ka.

Navyčno: 1. kapra; 2. Oka; 3. Putj; 4. rt; 5. OK; 6. Etna; 7. jad; 8. Atila; 11. elan; 14. laskati; 15. akvarel; 18. rum; 19. ata; 22. odmor; 23. Murn; 25. stoma; 26. stop; 27. NA-MA; 29. ako; 31. sak; 33. ar; 34. as.

Izrečani so bili naslednji reševalci: 1. Skrilce Janko, Krog 143, pošta M. Sobota; 2. Hüll Mirko, Grajska 2, M. Sobota; 3. Godina Dragica, dijakinja, Copova 3, Murska Sobota; 4. Šreš Marjetica, Kidričeva 1/IX, Ljubljana; 5. Kegl Karl, Muršček 23, p. Slatina Radenci; 6. Fujs Sonja, Matije Gubca 8, M. Sobota; 7. Ebenšpanger Ernest, dijak ESS M. Sobota; 8. Kink Franc, v. p. 5550/55, Osijek; 9. Smiljanič Majda, učiteljica, Crenšovci 73; 10. Kreslin Cilka, Srednja Bistrica 54, p. Crenšovci.

Izrečani reševalci iz Murske Sobote naj dvignejo knjižne nagrade na uredništvu PV, Stefana Kovača 16, ostalim pošljemo po pošti.

Društvo upokojencev v Murski Soboti

obvešča, da bo

SESTANEK

v nedeljo 13. aprila ob 9. uri
v hotelu »Zvezda« v M. Soboti

IZUČENI PLETILJI ALI PLETILCA sprejememo

Nastop in plača po dogovoru
Strojna pletilnica Beltinci

Izvršujemo vse vrste popravila
ur, hitro in solidno

Priporočila se ur arstvo

Korner Pustaj, M. Sobota

OBVESTILO

Na podlagi 5. člena Uredbe o prometu na javnih cestah in 22. člena Pravilnika o registraciji motornih vozil in avtomobilskih prikolic obveščamo, da prične

REDNA LETNA REGISTRACIJA MOTORNIH VOZIL od 15. do 19. aprila 1958

Registracija motornih vozil in avtomobilskih prikolic na območju okraja se bo vršila po naslednjem razporedu:

1. Dne 15. aprila 1958 v Lendavi v prostorih avto-parka podjetja Nafta od 8. do 17. ure.
2. Dne 16. aprila 1958 v Gor. Radgoni v prostorih Avto-servisne delavnice od 8. do 16. ure.
3. Dne 17. aprila 1958 v Ljutomeru v prostorih Agroservisne delavnice od 8. do 17. ure.
4. Dne 18. in 19. aprila 1958 v Murski Soboti na dvorišču avtobusnega podjetja SAP od 8. do 16. ure.

Lastniki ali upravitelji motornih vozil naj pripeljejo na tehnični pregled čista in podmazana vozila.

Vozila morajo biti v brezhibnem stanju, sicer se veljavnost prometnega dovoljenja ne bo podaljšala. Evidenčne tablice morajo biti čiste in prepleskane. Kmetijska gospodarstva, ki uporabljajo traktorje in traktorske prikolice v javnem prometu, morajo prav tako pripeljati svoja vozila na ta tehnični pregled, da se potrdi veljavnost dovoljenja.

Po končani redni letni registraciji ne bodo smela voziti v javnem prometu motorna vozila, za katere ne bo podaljšana veljavnost prometnega dovoljenja.

Vsi lastniki in upravitelji motornih vozil naj pravočasno plačajo predpisano takso na občinskem LO, da bo registracija hitreje in brez motenj potekala. Predpisane obrazce za to registracijo naj lastniki pravočasno dvignejo na tukajšnjem tajništvu. Gospodarske organizacije morajo za vsako vozilo izpolniti obrazec v duplikatu.

Vsi lastniki motornih vozil, razen onih, ki so po zakonu oproščeni takse, naj na prijavo nalepijo takso v višini 980 dinarjev.

Iz pisarne tajništva za notranje zadeve

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nedelja, 6. aprila 1958

Dr. Talanč — Pfeifer Lea, stanuje v Krekovi ulici.

Ordinira v splošni ambulanti od 8. do 12. ure, v nujnih primerih popoldne in ponoči na stanovanju.

TEDENSKA NOČNA DEŽURNA SLUŽBA

od 7. do 13. aprila 1958.

Dr. Miloš Borovšak, stanuje v Kolodvorski ulici — novi blok.

PROSTOVOLJNI KRVODAJALCI od 16. do 23. marca 1958.

Gizela Kučen iz Salamenec, tretjič; Jože Marič iz Gradišča, Karolina Fujs, Stefan Kovač, oboje iz Salamenec, Helena Grah iz Pečarovec in Verona Gjurič iz Trnja, vsi drugič; Marija Zunič iz Cvena; Marija Marton, Ignac Hozjan, Andrej Colik, Matija Peterc, Jožef Horvat, Vera Stanko, Marija Jerebic, Marija Sarjaš, Marija Rous, Kata Horvat, Marija Cvetko in Marija Horvat, vsi iz Trnja; Stefan Kustec, Regina Terner, Antonija Graj, Ana Horvat, Terezija Hozjan, Stefan Horvat, Marija Jerebic in Albina Doma, vsi iz Crenšovce.

od 23. do 30. marca 1958

Antonija Bohnec iz Gornje Bistrice, tretjič; Marija Tomac iz Srednje Bistrice, Marija Ozvatič iz Borovce, Gizela Franko iz Puconec in Ivan Vučkovič iz Gradišča, vsi drugič; Zoltan Sečko iz Polane, Karel Sukič iz Martinja, Apolonija Ferencič iz M. Crnc, Ivan Pucko iz Velike Polane, Anton Ružič iz Gerlinec, Johana Kojek iz Bakovec, Marija Podlessek in Otilija Kolar, oboje iz Salamenec; Kristina Mesarič in Francka Pukiš, oboje iz Srednje Bistrice; Magda Vučko, Tončka Jakšič, Marija Ilko, Julijana Horvat, Verona Balažič, Marija Skof, Terezija Glavač, Stefan Vučko, Stefan Korošec, Jožef Kreslin, Stefan Kelenec in Stefan Ridlop, vsi iz Gornje Bistrice.

TEDENSKI KOLEDAR

Nedelja, 6. aprila — Ivo
Ponedeljek, 7. aprila — Radivoj
Torek, 8. aprila — Viljenka
Sreda, 9. aprila — Ljubomir
Četrtek, 10. aprila — Sreča
Petek, 11. aprila — Rada

KINO

MURSKA SOBOTA — Od 1. do 3. aprila angleški film: »Jaz in gospod ministere. Od 4. do 6. aprila ameriški barvni film: »Pot v Hollywood. Od 7. do 8. aprila madjarski film: »Umirajoča pomlad. Od 9. do 10. aprila poljski film: »Kanal.

LJUTOMER — Od 5. do 6. aprila ruski film: »Vojak Brovkin. 9. aprila nemški film: »Stotnik in njegov junak.

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU — Od 5. do 6. aprila francoski film: »Ponočni ljubimci. Od 9. do 10. aprila ameriški film: »Tarzan in njegova žena.

VERZEJ — Od 5. do 6. aprila ameriški barvni film: »V dolini bobrov in pol orala zemlje. 10. aprila indijski film: »Dva jutra zemlje.

VELIKA POLANA — 6. aprila nemški film: »Grehe.

MALI OGLASI

SPORTNI OTROSKI VOZICEK ugodno prodam. Stibere, Lendavska c. 10/IV., Murska Sobota.

RADIOAPARAT: znamke »Toplica«, 6-čevni, ugodno prodam. Vprašati: M. Sobota, Lendavska 33.

PRODAM: malo rabljeno kuhinjsko pohištvo, klavirsko harmoniko, 60-basno, ženski spomladanski plašč, stroček za poiranjne zank. Ogled vsako nedeljo popoldne: Ljutomer, Cankarjeva ul. 9.

HISO Z GOSPODARSKIM POSLOP-JEM (kmetija) s 3 ha njive in sadovnjaka v okolici Križevce pri Ljutomeru, prodam. Poizvedbe pri Ciril Cagran, Banovci, p. Verzej.

HISO, enodružinsko, vseljivo, prodam. Mohorško, Mejna 8, Maribor.

POSESTVO s 5,20 ha zemlje na prometni cesti prodam. Vprašati: Stefan Bukvič, Tropovci. M-290

TEŽKO KOBILO, američanko, garantirano za težke vožnje, razno konjsko opremo, vozove, različen les, strojno in zidno opremo, prodam. Križevci pri Ljutomeru Štev. 22. M-291

NOV SEJALNI STROJ, 12-redni, za vsako setev, tudi detelje, prodam. Jože Heric, Gaberje 123, p. Lendava. M-292

HALO POSESTVO z lep, še ne popolnoma dograjen, enonadstropno dvostanovanjsko hišo z elektriko ob glavni cesti, prodam. Cena 850.000 din. Alojz Zivko, Zg. Ročica 7, p. Zg. Stavnica. M-293

POSTREZNICO za dopolne iščem. Oglasiti se popoldne v Stefan Kovača ul. 8. M-294

KUHINJSKO POHIŠTVO ugodno in poceni prodam, lahko tudi na obroke. Informacije v oglašnem oddelku. M-295

HOLODE, borove za tesanje, ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku. M-300

GOSPODINJSKO POMOCNICO, mlajšo moč, iščem. Plača po dogovoru. Javite se pri Franc Bohar, Lendava, Kolodvorska 15.

25-LETNA USLUZBENKA s 4-letno licenico želi spoznati iskrenega tovariša za skupno življenje. Pisemne ponudbe poslati oglašnemu oddelku PV pod šifro »Prijeten dom«. M-302

30-LETNO pošteno kmečko dekle z malim posestvom na deželi želi spoznati dobrega kmečkega fanta, ki ima veselje do kmetije, v svrhu živitve. Pisemne ponudbe poslati oglašnemu oddelku PV pod šifro »Kmetijska«. M-303

ZAMENJAM STANOVANJE, sobo in kuhinjo, za isto. Naslov v upravi lista. M-304

SAMOHOODNO LOKOMOBIL 6 HP v dobrem stanju prodam. Ogled: Grad Št. 190. M-305

MOTOR NA LESNI PLIN (hulzgaz) od 15–20 HP, kupim. Informacije: Realiteta agencija M. Sobota, Ti-tova 11. M-306

ENOSTANOVANJSKO HISO prodam. Informacije pri Janezu Skrabanu, Mojstrska 2, M. Sobota. M-307

DEKLE, ki ima veselje do gospodinjstva, z znanjem kuhe ali gospodinjstvom tečajem, sprejme takoj družina v Ljubljani. Pisemne ponudbe pošljite na naslov: Meta Zelinka, Ljubljana, Celovška c. 54.

POMURSKI VESTNIK

Izdaja Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik Dragan Flisar — Uredništvo: Murska Sobota, Stefana Kovača 16 — Telefon 138 — Uprava: M. Sobota, Kočljeva ulica 7 — Telefon: 53 — Oglasi in naročniški oddelki: Stefana Kovača 16 — Telefon 138 — Naročnina četrletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev — Rokopisov ne vračamo in ne odgovarjamo zanje — Tek. račun pri Komunalni banki, M. Sobota, Štev. 64-KB-1-2-365 — Tisk Pomurske tiskarne v Murski Soboti

SMRTONOSNA POMLAD

Pridušeno je kriknila in padla po tleh. Dvignila je roko v obrambo in se tuje, z grozo v očeh zazrla vame. Usta je imela na pol odprta, obraz se ji je spremenil. Vsa otrpla je sedela pred menoj na tleh.

Ves divji od besa sem vzravnan stal nad njo; stiskal sem pesti in prva misel mi je bila, da jo ubijem.

Toda krvni pritisk v možganih je potem popustil in skozi zobe sem spravil le eno besedico:

— Mrha!

Ko je tako ležala na tleh, sem jo sunil z nogo. Potem sem odšel in vrata predsobe tako treščil za seboj, da se je eno okenskih stekel s treskom razletelo.

Na stopnišču sem se utrujeno naslonil na zid in si pritisnil roko na srce.

Ti veš, Matjaž, kako strašno je udariti žensko, ki se ne more braniti. Toda moja pest takrat ni zadela samo Jože, tudi Editin lažnivi obraz sem udaril, s svojo pestjo sem udaril lažnivo in zahrbtno žensko. Tako bi moral udariti tudi Edit Rablen, da bi se pred menoj zrušila na tla. Tako bi moral suniti tudi ono drugo, kakor sem sunil to mrho. Ta udarec s pestjo je bil masčevanje za izgubljen življenje, ostudna, živalska stvar, a kljub temu, kakor skromno plačilo za vse trpljenje, ki ga ženski vrag lahko povzroči moškemu srcu.

Mar so res vse tako podlež? Mar je s takšnimi razočaranji in bolečinami treba plačati okus njihovih poljubov, duh njihovih prsi in perila in krasoto njihovih opojnih ljubezni? To je strašna cena. Treba je bežati pred njimi, obvladovati jih z živalskim poželenjem, potem pa jih odvračati vse, kajti dihi njihovih duš razširja smrtonosen strup. Ah, kako močno, kako divje sem ta trenutek mrzil ženske.

Opotekel sem se na ulico.

Prosim te, zberi zdaj svojo pozornost, odprti za trenutek srce svojemu ubogemu mrtvemu prijatelju in naj te prevzame groza nad skrivnostjo življenja, kajti če zveš, kaj se je zgodilo naslednji trenutek, ko sem stopil na ulico, boš razumel usodno obsodbo te moje zadnje noči.

Ko sem stopil na ulico, sta mi v razdalji desetih korakov prišla naproti Boško in ... Joža. Da, da, Joža!

Crn, nepremičljiv dežni klobuk, temnomoder kostum in kombinirani, lakasti čevlji. Oblika, postava in hoja, vse je Jožino. le obraz je tuj. Obraz neke druge ženske.

Boško je privzdignil klobuk in me predstavil neznani dami. Ta mi je veselo potresla roko in rekla:

— Oh, že veliko sem slišala o vas. Tudi vi ste prav gotovo že slišali zame. Maca sem.

— Greva k Joži, — je dejal Boško, — kajti že več kot teden dni je nisva videla.

— Je ni doma, — sem naglo spregovoril, — ravnokar prihajam od tam, toda stanovanje je zaprto.

— Ah, za vraga, — je rekla Maca, — potlej sva torej prišla zaman.

Obrnila sta se in šla z menoj. Pri prvem vходу sem obstal.

— Tu v tej hiši imam opravke.

Poslovil sem se od Boška in Maca. Ko mi je ponudila roko, me je Maca vprašala:

— Povejte, ste vi vedno tako kisli?

Odgovoril sem ji le z nasmehom in stopil skozi vrata. Nekaj minut sem stisnjen k zidu z razbijajočim srcem stal v temnem vходу. Ko sem zopet stopil na ulico, sta Boško in Maca že odšla.

Bežal sem proti Jožinuemu stanovanju. Stiri, pet stopnic sem hkrati preskakoval in vrata skoraj strgal s tečajev. Zadihan sem obstal v spalnici.

Joža je sedela na divanu, roke je z-izrazom neizmerne žalosti in otopelosti držala v naročju, obraz pa je nekoliko dvignila, kot bi ga izpostavila žarkom nevidnega sonca. Tako je sedela negibna in otrpla. Ko sem s treskom vdrl v sobo, ni trenila z očmi, niti se ni premaknila. Odprtih oči je gledala nekam pred se, v obraz je bila smrtonobla. Na belem licu pod sencem ji je žarela brezoblična rdeča lisa v velikosti dlani, iz katere ji je tekla kri. Sled mojega udarca. Dolgo sem jo gledal, kot bi bil začaran. Bila je negiben, živ spomenik bolečine. Pred njo na tleh prevrnjena majhna mizica, na preprogi madeži razlite kave, koščki razbitih kozarcev in košček namočenega kolača.

V tisku je knjiga

PREKMURJE IN PREKMURCI

V SLOVENSKEM PERIODIČNEM TISKU

Bibliografski pregled od leta 1846—1945

Sestavil: Miroslav Kokolj

Cena broširani 650 dinarjev
vezani v polplatno 750 dinarjev

Naročila sprejema:

OBMURSKA ZALOŽBA

Murska Sobota, Stefana Kovača ul. 16, telefon 138

KMETIJSKA ZADRUGA z o. j. LENDAVA

razpisuje delovno mesto

KNJIGOVODJE-KINJE

Pogoji: Strokovni izpit iz knjigovodstva in najmanj 5 let prakse v knjigovodstvu. Začelene so osebne prijave. Pisemne prijave poslati do vključno 15. aprila 1958

Nastop službe takoj

Ob koncu leta bodo

CLANI PRESERNOVE DRUŽBE

prejeli za redno članarino 320 din pet, za 550 pa celo 7 knjig.

Ena izmed njih je

IVAN RIBIČ

S I N

V redno zbirko je uvrščeno najnovejše delo plodovitnega pisatelja Ivana Ribiča, ki ga bralci že poznajo zlasti po knjigah »Stopinje v snegu« in »Kalas« To pot se razteza dejanje njegove povesti od prve svetovne vojne skozi čas med dvema vojnama v drugo svetovno vojno. V povesti »Sin« je pisatelj v liku kovača Matevža, ki je v prvi vojni postal invalid, prikazal boj za obstoj malega človeka, ki ga je pohabila vojna. Matevž je postal hud sovražnik vojne in nasilja ter vnet glasnik miru na svetu. Zato dobiva ta knjiga na pragu atomskega obdobja, ko se milijoni in milijoni ljudi vseh narodov sveta bore za mir, še posebno vrednost.

Pohitite s vpisom! Člane vpišujejo poverjeniki Prešernove družbe, ki so domala v vseh solan in vecjih podjetjih, vseh garni, podružnice Slovenskega poročevalca in ljudske pravice in uprava v Ljubljani, Erjavčeva c 14/a.

DRAGO POKROVITELJSTVO

Morda komu preveč čudno zveni ta naslov, vendar je resnica taka, da servisno službo, ki popravlja kmetijske stroje na terenu, v zadnjem času precej kritizirajo v kmetijskih zadrugah soboškega okoliša. Ost kritike je naperjena predvsem o očitno predrage storitve na terenu, kar pomeni, da je ta kritika upravičena in pogojena z družbenimi prizadevanji.

Snočias je servisne poste v zvezi s popravilanjem kmetijskih strojev na terenu samostojno opravljalo soboško zadružno gospodarsko podjetje »Agroservis« in to tako, da ni bilo večjih reklamacij glede kakovosti opravljenega strokovnega dela na strojih. Takrat sta se s terenskim vozilom tega podjetja vozila po terenu samo dva strokovnjaka-mehanika z osem potrebnimi orodjem.

Od tak, ko je nad terensko servisno službo prevzela nekakšno pokroviteljsko območje, na kmetijska proizvajalca zveza, so se popravilne storitve na kmetijskih strojih podražile, kar je povzročilo precej negotovanja v združbenih podstojih in pri članih. V kmetijskih zadrugah namreč ne morejo razumeti, zakaj je potrebno, da se poleg šoferja in

strokovnjaka — mehanika »vozarik« po terenu še pristojni referent za mehanizacijo pri kmetijski poslojni zvezi, ko pa je samo po sebi umešno, da tako potovanje — hočeš nočeš — samo podraži storitve in prinaša novo breme strankam, t. j. kmetijskim zadrugam. Saj je potovanje tretjega človeka po terenu pravo gotovo povezano z večjimi in drugimi stroški, ki v tej ali oni obliki morajo priti v kalkulacijo!

Tako torej: prej dva, za opravljanje servisne službe na terenu neobhodno potrebna človeka soboškega »Agroservisa«, zdaj še k njima za dodatke: referent za mehanizacijo. V podjetju »Agroservis« zatrjujejo, da imajo sedaj vse pogoje za samostojno opravljanje servisne službe na terenu (preizkušeni strokovnjaki in tudi novo terensko vozilo so si nabavili) in da potem, takem odpad

USMILI SE NAS, STRIČEK SAM!

Nevezdržno žoljenje, neza poslenost, revščina, glad... To so motivi, ki se jih poslužujejo berači po vsem svetu. Naša družba je temeljito izkoreninila to tradicijo, ki je v številnih zapadnih državah in v kolonialnem svetu še vedno »privilegij« socialno zatirane raje. Pri nas je spomin na beraštvo že zbledel ali pa odšel popolnoma v pozabo. Da pa beraštvo pri nas ni popolnoma izkoreninjeno, priča naslednji sestanek. Resda — tudi noda oblika prosjačenja, ki se od »klasičnega« beraštva razlikuje samo po tem, da ni odraz potrebe v stiski, temveč očiten znak moralne propalosti ljudi, ki so v stanju za nekaj časa oblatiti svojo čast in ugled domovine.

Kdor bi se oglasil pri našem rojaku Ivanu Horvatu, ki živi že od mladih nog v ZDA, bi lahko med njegovo čezmorsko korespondenco zasledil tudi številna pisma iz Jugoslavije. Gospod Horvat je predstavnik ameriškega RK in dobiva mnogo pošte iz vseh delov sveta. Kljub propagandi, ki čestokrat meče slabo luč na našo družbeno ureditev in

Vsi vedo na primer, da ni prisilila C. T. iz Budince stiska, da je svojim obupnim klicom na pomoč priložila sliko stare, nenaseljene kočice brez dimnika, češ da je to njen dom, kjer živi v obupnih razmerah. Znano je, da je C. poročena in da živi z možem v takih razmerah, da ji je vsaka pomoč lahko samo priboljšek. Podobno pismo je napisala tudi pečja posestnica G.

podobne »repeže« iz Markovc, Budinc in drugih. Med njimi so celo taki, ki so se za dosego svojih ciljev poslužili pokojnikov — sorodnikov gospoda Horvata. Ne vem, kako bo pogledal gospod Horvat, ko bo zvedel, da mu je znanec iz stare domovine poslal fotografijo groba nekega vaškega veljaka s pripombo, da je lepo urejen grob delo njegovih

rok. Seveda ni pozabil pripisati, da je pri nas ose zelo drago in da ga vzdrževanje groba precej stane.

No, takšni so torej motivi, ki se jih poslužujejo ilegalni berači XX. stoletja. Kakšne so njihove moralne orline lahko bralci presodijo sami. Mi pa se bomo potrudili, da bo prišel izpod našega lista tudi v roke g. Horvata.

Poznajo živali OSEMURNI DELAVNIK?

»Po vseh pravilih dosedanjih izkušenj bi moral biti naš golob-pismošča že tukaj!« je ugotovil meteorolog z uro v roki in zaskrbljeno gledal v nebo. Krmilna hišica je samevala v kotu. Tja je namreč klical goloba njegov instikt.

»Goloba danes ne bo. Zastonj čakate na našega prijatelja!« je odgovoril varuh mali živali.

»Iz česa pa to sklepate s takšno gotovostjo?« vpraša meteorolog.

»Presneto enostavno: golob je imel nasprotni veter. Bil je dlje kot osem ur na poti. Po tem času se je spustil na zemljo počivat.«

»Neverjetno!« se začudi meteorolog. »Kako neki naj bi golob dojel časovno ureditev ljudi.«

»Da, zares čudno. Toda zanesljivo vem, da se bo golob spustil po osemurnem letanju k počitku«, je z vso gotovostjo trdil rejec golobov-pismošča.

Pred nedavnim pa so strokovnjaki v Avstriji potrdili isto. V nekem inštitutu so opremili nekaj golobov z izredno malimi filmskimi urami, ki so delovale samo takrat, ko je golob premikal krila. Čim se je golob spustil k počitku se je ura ustavila. Rezultat: 8 ur.

Zanimivo, da ne velja to pravilo samo za golobe. Kdor bi opazoval za delo dresirane slove, bi brez težav ugotovil, da poznajo tudi te živali točno njihov delovni ritem. Če se po osemurnem delavniku oglasi sirena ali ne, bo slon prenehal s prenašanjem hlodov — seveda, če ga človek k delu ne prisili.

Tudi opice, ki so jih s težavo dresirali za obiranje kokosovih orehov, se omejujejo na zelo točen delavnik. Podobno je tudi s kamelami, ki so že dolga stoletja v službi človeka.

Razumljivo, da so si mnogi poskušali ta edinstveni pojav in voljo za delo pri živalih razložiti. Nekateri omenjajo takozvani sončni ritem, ki deli dan na 24 ur — tri faze po osem ur, od katerih je ena namenjena delu, dve pa počitku.

Ljubosumje in umetni zobje

Vedno ko se je 73-letni Larsen iz Koldinga v Danskem lepo oblekel in hotel zapustiti hišo, mu je ljubosumna žena, stara 34 let, skrla protezo. Pred nedavnim je v dobri veri, da bo preprečila moževe skoke »čez plot«, skrla njegove umetne zobe na kamion, ki je stal pred hišo. Kamion je z umetnimi zobmi odpeljal in nesrečni mož si je moral nabaviti drugo protezo, hkrati pa išče drugo ženo, kajti medtem ga je sodišče razvezalo — seveda ne po njegovi krivdi.

Žrtve snežnega viharja

Vso francosko javnost je te dni pretresla težka tragedija v družini italijanskega doseljence, gozdnega delavca Lorenza Marginalija. Njegova dva otroka, dveletni Mario in triletni Giuseppe sta se igrala s svojo petletno sestro v domači hiši, medtem ko je mati imela opravke z gospodinjstvom.

Dečkoma je bilo dolgčas, pa sta odšla iz hiše. Sta sta nasproti očetu,

ki je delal v gozdu, a nista vedela, da je prav tega dne oče šel na drugo delovišče. Ze sta bila globoko v gozdu, ko se je začel snežni metel.

Otroka sta se izgubila. Prvi je podlegel Mario. Pozneje so ga našli ležečega na trebuhu, z rokami zvitimi pod glavo. Starejši brat je šel dalje v gozd iskat očeta. A ni prišel daleč, 500 metrov vstran so našli tudi njegovo zmrznjeno telo.

Dečkov mnogo časa niso našli, čeprav jih je iskalo več tisoč ljudi. Celotni policijski psi niso mogli odkriti njunih trupel. Našli so jih takrat, ko je sneg skopnel.

Te dni, ko je mraz spet zajel Evropo, so našli v bližini Clermont-Ferranta v Franciji v gozdu zmrznjeno 30-letno ženo s petletnim sinom. Vračala sta se domov z obiska pri sorodnikih in se izgubila v snežnem metelu. V tem gozdu so našli tudi avto, v katerem so zmrznjeni sedeli 33-letni trgovski potnik iz Pariza z materjo, ženo in bratom. Zaradi visokih zametov in podrtega drevja avto ni mogel voziti naprej. Motor je ves čas delal, ko pa je sneg zametel avto, so se potniki zadušili od plinov.

KAJ VSE LJUDJE KRADEJO KITA SO UKRADLI

Kolesa, denarnice, perilo z vrvi, pa tudi avtomobili — to so reči, ki so včasih plen tatov. Toda zgodilo se je že, da so tatovi ukradli hišo, rušo z igrišča golfa, lokomotivo, cestne valjarje in celo živega kital!

Na nekem igrišču golfa v Kaliforniji so neznanec čez noč pokradil rušo in jo prodal nekemu pokopališču, ki je oddaljeno 6 km. V Franciji so tatovi čez noč ukradli cel železni

most, čez nekaj časa pa še več kilometrov tračnic s prago vi vred.

V Italiji je neki »ljubitelj« glasbe ukradel iz trgovine 12 klavirjev. Vsak je bil težak več kot 100 kg. Preden so ga obsojili, so mu morali operirati kilo.

V Angliji so ukradli celo montažno hišo. Cestne valjarje krajejo tatovi kar na veliko, nagrobne spomenike na ducate, v Nemčiji so lani ukradli lokomotivo in je še sedaj niso našli, cirkus »Gleich« pa še vedno ni našel ukradenega slona. Pred nekaj leti so pešci in kolesarji po Sanghaju morali hoditi zelo previdno, ker so tatovi pobrali rešetke z vseh kanalov.

Najbolj čudna pa je bila vsekakor tatvina živega kita. Bil je težak 50 ton in so ga razstavljali v posebnem steklenem tanku. Neke noči je kit izginil s tankom vred. Naslednji dan so lastniki dobili pismo, naj plačajo za kito 600 tisoč frankov odkupnine. Odbili so. Čez nekaj dni so vagon s kitom našli na stranskem tiru. Kit je bil popolnoma izstradan, na tanku pa je visel listik: »S čim, za vraga, hranite to mrcino?«

PISMO UREDNIŠTVU

Pred kratkim so na Cankovi napovedali film »Svojega telesa gospodar«. Ob napovedanem času se je zbralo okrog 150 ljudi, ki so nestrpno pričakovali začetka predstave, toda kinoprojektorja ni bilo od nikoder. Ob pol osmih so prisotni zvedeli, da predstave sploh ne bo. Med njimi so bili tudi taki, ki so prišli peš iz precej oddaljenih vseh in so se morali vrniti domov praznih rok.

Prav tako je bilo pred časom napovedano zdravstveno predavanje s filmom. Tudi tokrat se je zbralo okrog 100 ljudi, kar je za Cankovo zelo veliko. Ljudje so čakali in zmrzovali v nezakurjeni dvorani zadržnega doma dolgo uro, naposled pa so

KINO NA OBROKE

zvedeli, da predavanja ne bo.

Ali ne bi kazalo, da bi občina kupila oziroma vzela v najem mali potujoči kinoprojektor? Tako bi odpadlo to čakanje tjavdan. Mladina in starejši si zelo želijo filmskih predstav, zato bi jim lahko vsaj od časa do časa zavrteli kakšen dober film.

63.114 denarnih dobikov loterije RK Slovenije bo izplačanih brez kakršnihkoli odbitkov. Prva premija je pol milijona din. Se danes si kupite srečke po 100 din. Javno žrebanje bo 20. aprila letos v Ljubljani.

— Specialno poročilo z Goričkega

Del rakete ali leteči krožnik?

Slaveči, 1. aprila (po telefonu). V zgodnjih jutranjih urah je na travniku blizu Slaveč padel z močnim šumom neki neznan predmet trde tvarine in valjaste oblike. Ekipa, ki raziskuje slučaj, domnevajo na osnovi izjav domačinov, da je zagonetni predmet odrglo neznano leteče telo. Redki očividci trdijo, da je neznano letalo spreminjalo barvo in svetlobo, tako, da niso mogli ugotoviti višine, niti oblike letečega predmeta. Posebna komisija dvomi v verodostojnost teh izjav in predpostavlja, da je morda to del rakete, ki je pred dnevi ponesla v vesolje ameriški satelit. Ni izključeno, da je predmet kakšnega drugega izvora.

razmere pri nas, smo prepričani, da je gospod Horvat resno podvomil o resničnost osebine pisem svojih »znancev« iz stare domovine, ki ga prosijo za pomoč in pri tem ne izbirajo sredstev, niti načina, da bi ozbudili v njem usmiljenje.

M. iz Budinc. Posebno »iznajdljivo« pa je bil A. iz Salovec, ki je pisal, da mu je ogenj upepelil domačijo in gospodarsko poslopje, o resnici pa je njegova »tragedija« neznanca celo njegovim sosedom. Kdo bi našteval vse take in

Dvoje nenavadnih samomorov

Kemik Hans Mertzel iz Dunaja, zaposlen v neki tovarni v Milanu, je dočkal novo leto s svojo ženo in prijatelji. Sredi

veselega razpoloženja je iznenada vzkliknil: »Zastrupil sem se!« Čez nekaj minut se je onesvestil in na poti v bolnišnico

umrl.

Hkrati je na drugem koncu sveta, v Kaliforniji, zapustil svojo knjižnico profesor Douglas Calay in rekel svoji ženi: »Pogoltnil sem ciankalij!« Nekaj minut za tem je umrl.

Preiskava je ugotovila, da imata oba samomora določeno zvezo z nacisti. Mertzel je dolga leta bil v koncentracijskem taborišču, od koder je pobegnil. Vendar ga je stalno spremljala slika plinske celice. Dr. Calay je bil strokovnjak na nürnberškem procesu proti nacističnim vojničnim zločincem in ciankalij, s katerim se je zastrupil, izvira od tiste količine, od katere so delček dali Göring.

LOCITEV ZAKONA ZARADI LAS

V angleškem mestu Bridgefordsu je neki Knutson prodal ženine lase, da bi si lahko kupil pijsko. Ženi je odrezal lase med spanjem in jih prodal lasuljarju. Posledica: locitev zakona.

MARSOVA MODA

Sodnik za prekrške v Hollywoodu je kaznoval neko modistko, češ da je motila cestni promet. Pri vožnji z avtomobilom skozi mestne ulice je nosila svoj najnovejši model klobuka v obliki krogle z dvema antenama. To naj bi ponazorilo satelit. Prometnik jo je zapisal, ker je bila podobna kakšnemu marsovcu in so ljudje toliko zijali vanjo, da je postal promet.

TELEVIZIJSKI SNOBIZEM

Neki angleški sociolog trdi, da je televizija predvsem družbeni pojav. Kdor ima te-

TUDI TO SE ZGODI

levizijski sprejemnik, pridobi na ugledu. Po tej logiki bi televizijske sprejemnike ljudje kupovali, čeprav na njih ne bi ničesar videli. Torej nova vrsta snobizma!

ZARNICE IN ZALJUBLJENCI

V pariških parkih so lani razbili 87 žarnic, v glavnem na krajih, kjer se najraje zbirajo zaljubljeni.

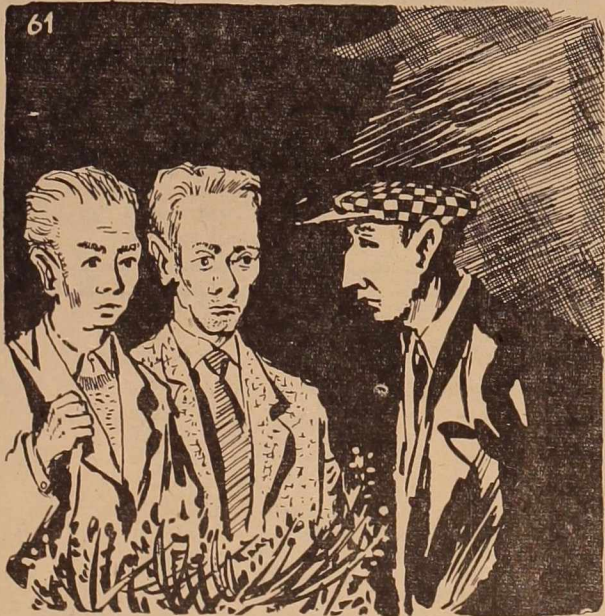
VOZAC TRAMVAJA POSTAL SODELAVEC ATOMSKEGA ZNANSTVENIKA

Stiriinštiridesetletni danski vozač tramvaja Erik Torn je zmagal na nagradnem natečaju danske televizije, ko je pravilno odgovoril na vsa vprašanja s področja atomske fizike. Njegovo znanje je tako navdušilo slavnega znanstvenika in Nobelovega nagrajenca Nielsa Bohra, da ga je povabil, naj bo njegov asistent.

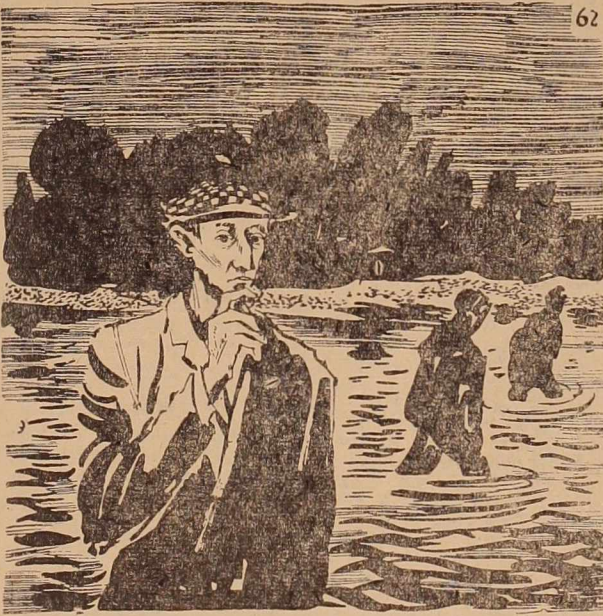
piše: Janez Švajncar

MRKI

riše: Ladislav Danč

61. Med potjo je rekel Mrki spremljevalcema: »Moram se oglašiti doma. Počakajta me, ali pojditaa sama dalje. Dobimo se pri Muri. Pohitel bom, da ne bosta čakala predolgo.« »Nikamor ne boš hodil! Odloži srečanje na drugič,« je odgovoril Silni, Sloki pa je menil: »Če smo že skupaj prišli, se bomo skupaj tudi vrnili. Več nas je, bolj smo varni.« Mrkega je njuno nezaupanje žalilo. Skrivaj je sklenil, da ju bo spremljal do reke in se nato vrnil domov. Tako so prispeli do vode. Silni in Sloki sta bila zadovoljna, da bodo kmalu izven nevarnosti. Drug za drugim so se splazili skozi grmovje. V vodi je Mrki postal in pustil spremljevalca naprej.

62. Nameraval se je vrniti in ostati doma. Čutil je, kako je zdaj, po očetovi smrti, še bolj potreben svoji materi. Prijavil se bo oblastem in povedal, kaj ga je zadrževalo na tujem. Mirno bo sprejel zaslužen kazni. Potem bo imel vsaj notranji mir in si bo ljudem upal odkrito pogledati v oči. Obiskal bo tudi Reziko in ji povedal, kako se mu je godilo po svetu in da je kljub vsemu vedno mislil nanjo. — Bil je preslab, da bi uresničil svoj sklep. Od ceste je bilo slišati brnenje motorja. Potopil se je v vodo in zaplaval dalje. Ko je nemirno gladino reke razsvetlila slepeča luč, je le še bolj pohitel.

63. Silni je kričnil in njegov krik je za trenutek obvelj v zraku. Mrki in Sloki sta srečno preplavala reko. Nekaj minut sta ležala vsak v svojem zavetju in se šele nato našla. Pričakovala sta Silnega. Bila sta prepričana, da ga je tok odnesel navzdol po reki in je dokaj niže dosegel nasprotni breg. Utrlata sta si pot med grmovjem in pregledovala obrežje. V vsaki naplavini sta videla pogršanega. Nato ju je vedno bolj obletaval misel, da se je po nesreči. Nenadoma se je obema zazdelo, da ga vidita v ločju. »Zaspal je od strahu,« je rekel Mrki in se približal. Za njim Sloki. Tam je ležalo le odžagano deblo.